

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Csákánydoroszló Község
Önkormányzata**

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	79
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	80
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
1. A HEP IT részletei	81
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	81
Jövőképünk.....	83
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	84
3. Megvalósítás	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
3.4 Nyilvánosság	91
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	93
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2022.12.15-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Körmend Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Táblák: 1. 2. 3. 4. 5.

Csákánydoroszló Vas megyében, a Körömdi Kistérségben található község. A megye nyugati határánál, a Rába folyó völgyében, az Őrségi Nemzeti Park északi kapujában helyezkedik el.

Infrastrukturálisan jól ellátott a község, mivel vezetékes ivóvíz, vezetékes gáz, szennyvíz-hálózat, és telefonhálózat (adsl - internet) is ki van építve a településen. A községben kábel -TV társaság nyújt szolgáltatást. Vasútállomással, és jó buszközkedéssel ellátott a település.

A falu területén ősidők óta éltek emberek, tőle északra az erdőben őskori halomsírokat találtak. A települést 1248-ban terra Chacan néven említik először a vasvári káptalan oklevelében. Csákány neve a török eredetű Csakan személynévből eredeztethető. 1260-ban Chakan, 1424-ben Eghazaschakan, 1469-ben Poss. Chakaneghazsoka, 1471-ben Czakan, 1500-ban Eghazassoka, 1513-ban Nagchakan néven említik. A falunak már a 13. században állt Szent Péter apostol tiszteletére szentelt temploma. Egy 1290-ből származó oklevél szerint Meduspataka, azaz a Medvéspatak északi partján állt ez az ősi templom.

A területen a későbbiekben több falu is keletkezett, Magyar- és Németbüks, Taródfa, Bésfa, Kemesmál, valamint Doroszló. Doroszló település 1388-ban Dorozlouchakana, 1471-ben Dorozlo, 1493-ban Dorozlofalwa néven szerepel. A Doroszló név a szláv Draszlav személynévből származik.

Az elpusztult Magyarbüks falu felett a Várdombon állt a régi csákányi vár, melynek csekély nyomai láthatók. A 13. században a falu egy részének birtokosa a Rummy család volt, más része helyi nemeseké volt. Később Németújvár várának tartozéka. 1433-tól a Héderváry családé, majd 1525-ben II. Lajos a németújvári uradalommal együtt a Batthyány családnak adta. Kanizsa eleste után a Batthyányiak itteni udvarházát jelentős végvárrá építették ki. 1582-ben a települést török támadás érte. 1596-ban Batthyány Ferenc megkezdte a ma is álló kastély építését, a Rábán pedig hidat építtetett. A 16. század során a templom a reformátusoké lett. 1662-ben a katolikus Kisfaludi Balázs csákányi kapitány elkergette a református lelkészt és a templomot elfoglalta. 1674-ben a templom már Szent Cecília tiszteletére volt szentelve.

Csákánydoroszlói várkastély

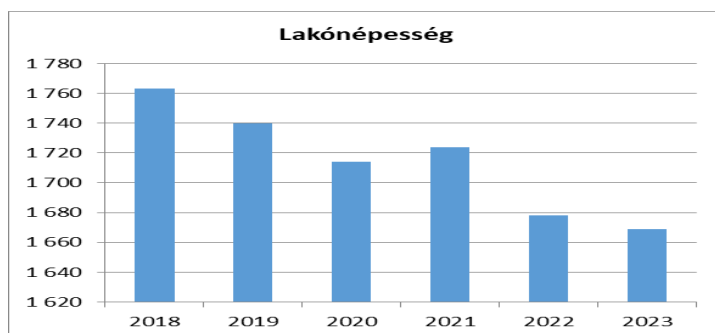
1910-ben Nagycsákánynak 1780, Rábadoroszlónak 396 magyar lakosa volt. A mai községet 1939-ben egyesítették Nagycsákány és Rábadoroszló községekből. 1965. április 22-én a községet nagy árvíz pusztította, melynek a mentésre kivezényelt katonákkal együtt hat halálos áldozata volt.

Csákánydoroszló, Árvízi emlékmű

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 763	bázis év
2019	1 740	98,70%
2020	1 714	98,51%
2021	1 724	100,58%
2022	1 678	97,33%
2023	1 669	99,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

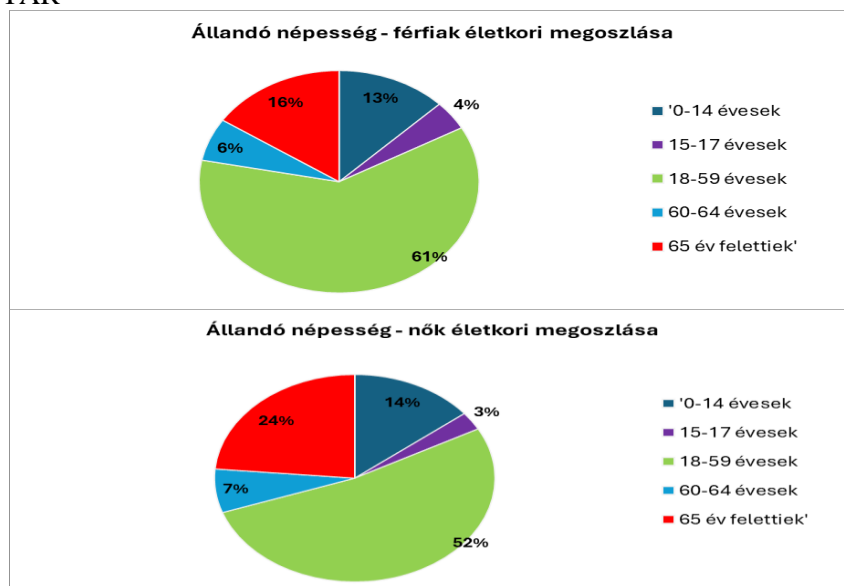

A lakónépesség változása évi 0,2 %-os csökkenést mutat, kivéve az 2019. és 2020. esztendőket, amikor 0,2-1%-ot növekszik. A változás a 2011-es népszámlálási adatokhoz képest eléri a 5 %-os csökkenést. 2017. és 2021. esztendőben még nőtt az állandó lakosság, de 2019-ben ismét csökkent. 2021-ben még volt egy kiugró népesség növekedés, de ugyan úgy 2022-re csökkenés történt a község életében.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	850	882	1732	49,08%	50,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			63	3,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	108	126	234	6,24%	7,27%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	36	25	61	2,08%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	520	463	983	30,02%	26,73%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	53	60	113	3,06%	3,46%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	133	208	341	7,68%	12,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség száma 2021-ben 1732 fő, amelyből nő 50,92 % nő (882 fő), 49,08 % pedig férfi (850 fő).

Korcsoportonkénti bontásban a legnagyobb tömeget a 18-59 év közötti felnőtt lakosság jelenti, akiknek száma az össznépesség 56,75 %-a. A 18 év alattiak száma összesen 358 fő, a 60 év felettiak pedig 454-en vannak. Utóbbiakból a 65 év felettiak 341 főt tesznek ki. Megállapítható tehát, hogy a keresőképes életkorban lévő népesség többségben van a nem keresőképes életkorúakkal szemben, hiszen életkora szerint nem keresőképes 699 fő.

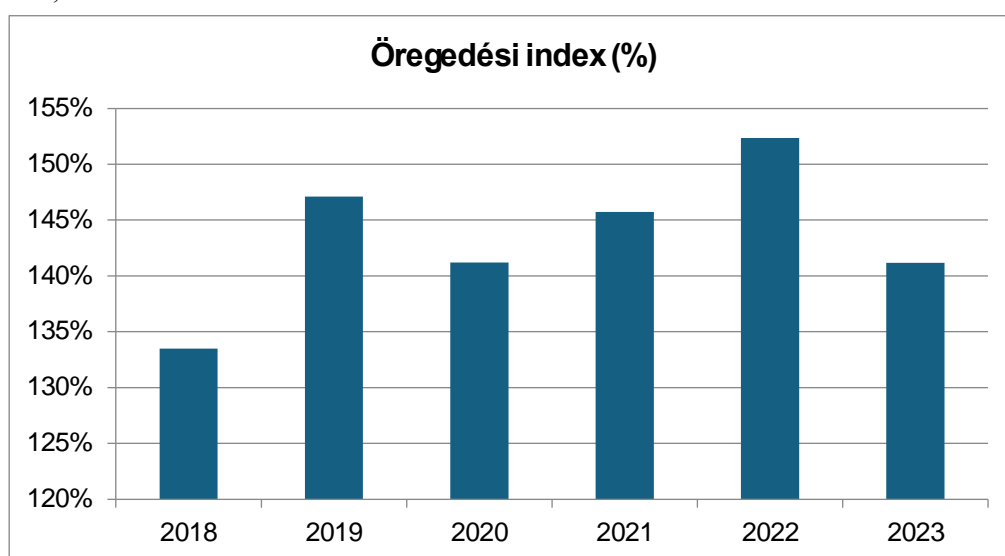
A nemek aránya az össznépességre vonatkozóan: a nők 1,84%-kal többen vannak, mint a férfiak. Arányuk 50,92 és 49,08 %. Ezt az arányt arányosan befolyásolja az időskorúak nemi összetétele, hiszen 65 év felett az arány jelentősen eltolódik, a 7,68%-os férfi jelenléttel szemben 12,10%-os női arány tapasztalható. Az arányok változása már a 60 év felettiiek körében is jelen van, mert erre az életkorra nem fordul meg a nemek közötti arány. Amíg a 0-59 éves korig a férfiak aránya nagyobb, addig időskorban a nők vannak többen.

A helyi társadalom előregedését más mutató is alátámasztja. Évről évre nő a 65 év feletti állandó lakosok száma, ugyanakkor a 0-14 éves korúaké folyamatosan csökken kivétel a 2021-es esztendő.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	303	227	133,48%
2019	331	225	147,11%
2020	329	233	141,20%
2021	341	234	145,73%
2022	355	233	152,36%
2023	336	238	141,18%

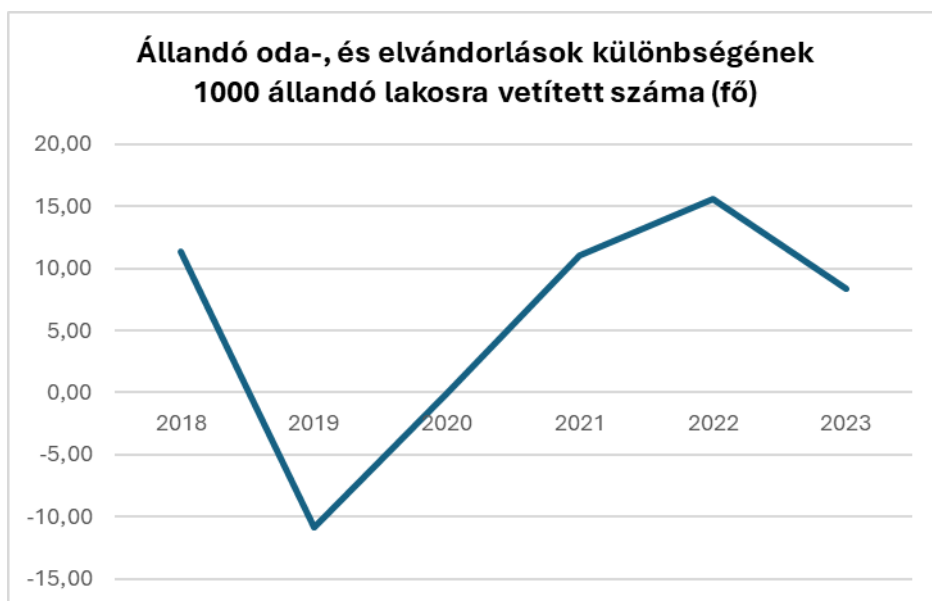
Forrás: TeIR, KSH-T

A helyi társadalom előregedését más mutató is alátámasztja. Évről évre nő a 65 év feletti állandó lakosok száma, ugyanakkor a 0-14 éves korúak folyamatosan nem tudja követni ezt a növekvő tendenciát. Míg 2008-ban az öregedési index 100 alatt volt (96,6 %), addig a következő évektől kezdve jól megfigyelhető a 4-5-6 %-os növekedés, amely 2023-ra elérte a 141,18%-ot. Az idősek megsegítésére szolgáló programok illetve ellátásuk ezért is bővítésére szorulnak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	11,34
2019	-10,85
2020	0,00
2021	11,05
2022	15,56
2023	8,37

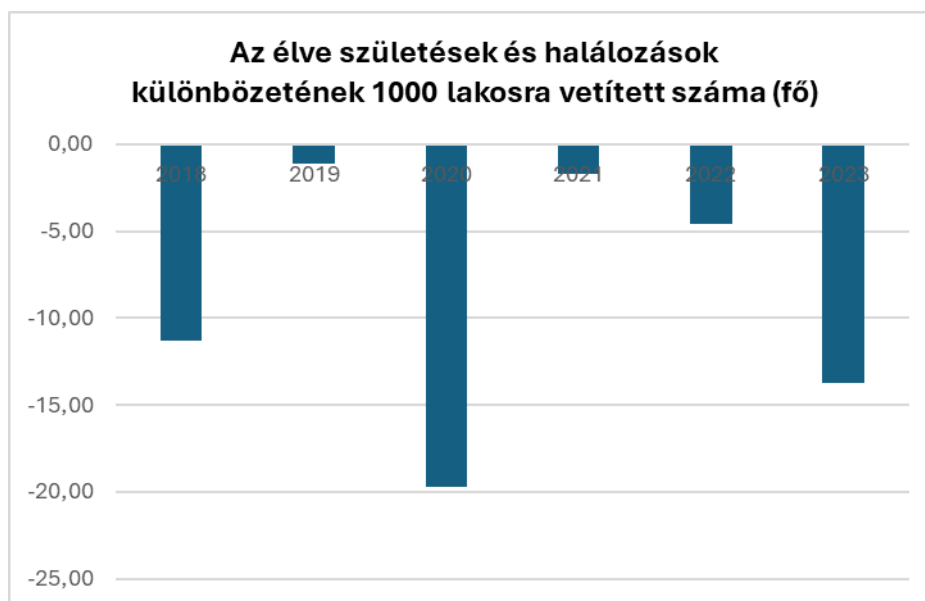
Forrás: TeIR, KSH-TS TAR

A odavándorlási adatok is hozzájárulnak a lakónépesség stagnálásához. Az elvándorlás lényegesen magasabb, mint az odavándorlás. A vándorlási adatok is hozzájárulnak a lakónépesség változásához, 2019-ben volt egy kisebb visszaesés, de 2022 - re megint csak emelkedett.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-11,34
2019	-1,14
2020	-19,69
2021	-1,75
2022	-4,61
2023	-13,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az élve születések száma jóval alatta marad a halálozási számadatoknak, vagyis újabb eredmények alapján is kimutatható az előregedés.

Értékeink, küldetésünk

Az Esélyegyenlőségi Program fejezetei alátámasztják azt a tényt, hogy Csákánydoroszló Község a már meglévő községfejlesztési stratégiák, pályázati szándékok és eredmények is úgy születtek meg, hogy a hátrányos helyzetben lévő lakosság disszeminációját biztosítja. Az Önkormányzat kötelező feladatai mellett nagy hangsúlyt fektet a segítséggel élők ellátására, munkaerő piaci helyzetének javítására. A településre nem jellemző a mélyszegénység, a foglalkoztatási mutatók is azt támasztják alá, hogy az országos átlag alatt van a tartósan munkanélküliek száma.

Az esélyegyenlőség fókuszában lévő célcsoportok hátrányos megkülönböztetése nem jellemző, valamennyi területen azonos esélyt kapnak.

Csákánydoroszló község Önkormányzatának, valamint a fenntartott intézményeinek szándéka az, hogy ez a jövőben se változzon. Az elért eredmények megtartása és bővítése céljából folyamatos a pályázatok benyújtása, amelyek a kitűzött célok eléréséhez segítik hozzá a lakosság valamennyi szegmensét.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csákánydoroszló Község település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Csákánydoroszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális ellátásokról szóló 5/2006. (IV.27.) önkormányzati rendelete
- Csákánydoroszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (II.22.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról szóló 5. (IV.27.) önkormányzati rendelet módosításáról
- Csákánydoroszló község önkormányzat képviselő-testületének 6/2013./II.22./ számú rendelete az 5/2006./IV.27/ számú önkormányzati rendelet –a gyermekek védelméről szóló- rendelet módosításáról.
- Csákánydoroszló Község Önkormányzata Képviselő- Testületének 12/2013 (12.12) önkormányzati rendelete a szociális tűzifa igénylésének és az igények elbírálásának szabályairól
- Csákánydoroszló Község Önkormányzata Képviselő-testülete 13/2013.(12.12.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról szóló 5/2006. (IV.27.) önkormányzati rendelet módosításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Csákánydoroszló Község Stratégiai Programjai
- Csákánydoroszló Község Programja 2024-2029.
- Csákánydoroszló Község községfejlesztési Stratégia
- Csákánydoroszló Község Költségvetési koncepciója
- Csákánydoroszló Község Környezetvédelmi Programja

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen program nem tartalmazza, mivel azokban az egyes területeket érintő feladatokat, határidőket részletesen meghatározták.

A Települési Esélyegyenlőségi Program készítése során figyelembe vettük a Nemzeti Idősügyi Stratégia és az Európai Fogytékosságügyi Stratégia valamint az Országos Fogytékosságügyi Program elvárásait is.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2023. évi adatok még nem elérhetők, ezeket két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Családsegítés és gyermekjóléti szolgálat

Csákánydoroszlóban a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat átszervezés következtében a körmendi telephelyű, kistérségi fenntartású Szociális Szolgáltató és Információs Központ egységeként működik. Az elmúlt évek alatt tevékenységük egyre sokszínűbbé vált. Megelőző, problémamegoldó tevékenységein túl feladatuk az egyedi esetkezeléseken túl, a szociálisan rászorult csoportok számára is biztosítanak speciális programokat. A szolgálat rendkívül jó és szoros kapcsolatot tart fenn a nevelési-oktatási intézményekkel, a védőnői szolgálattal és az egyéb szervezetekkel. A jó együttműködésnek köszönhetően az esetek egy részét a különböző szervezetektől kapott jelzések alapján, preventív eszközökkel tudják megoldani. A családsegítő szolgáltatásait a települések lakosai önként veszik igénybe. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz fordulók között nagy számban találhatók azok, akik tartósan kiszorultak a munkaerőpiacról és ebből következően életvezetési és anyagi problémákkal küzdenek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez használt adatok forrásai:

a Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.vati.hu>) adatbázisai,

TeIR - KSH Területi Statisztikai Adatok Rendszere

TeIR - Népszámlálási adatok

TeIR - Nemzeti Munkaügyi Hivatal

TeIR - Önkormányzati adatok

TeIR - Szociális ágazat adatai (KSH, MÁK) OSAP 1206

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóköznyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Tábla:3.1

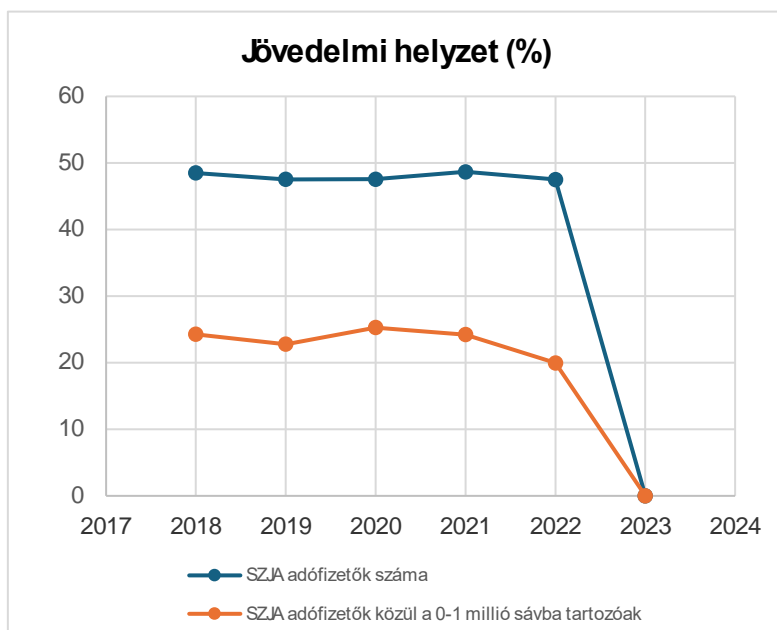
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyerekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A településen tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	48,49	24,25
2019	47,53	22,77
2020	47,57	25,28
2021	48,67	24,20
2022	47,50	19,95
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók 2021-be volta legmagasabb. Ezt következő években egyre jobban csökkenő tendenciát mutatnak a %-os értékek évről évre.

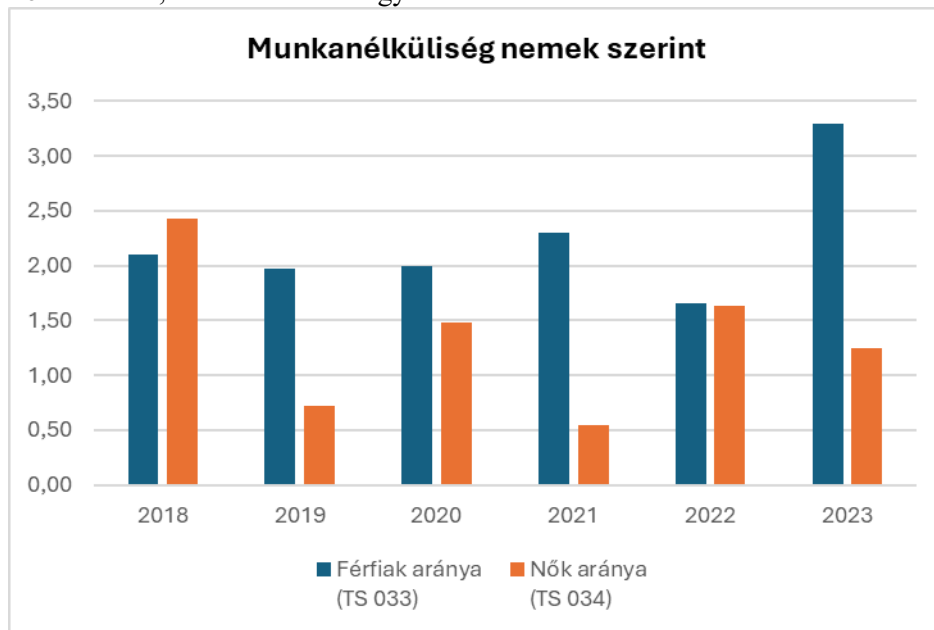
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;
Tábla: 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	2,10	2,43	2,27%
2019	1,97	0,72	1,35%
2020	1,99	1,48	1,74%
2021	2,30	0,55	1,43%
2022	1,66	1,63	1,65%
2023	3,29	1,25	2,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

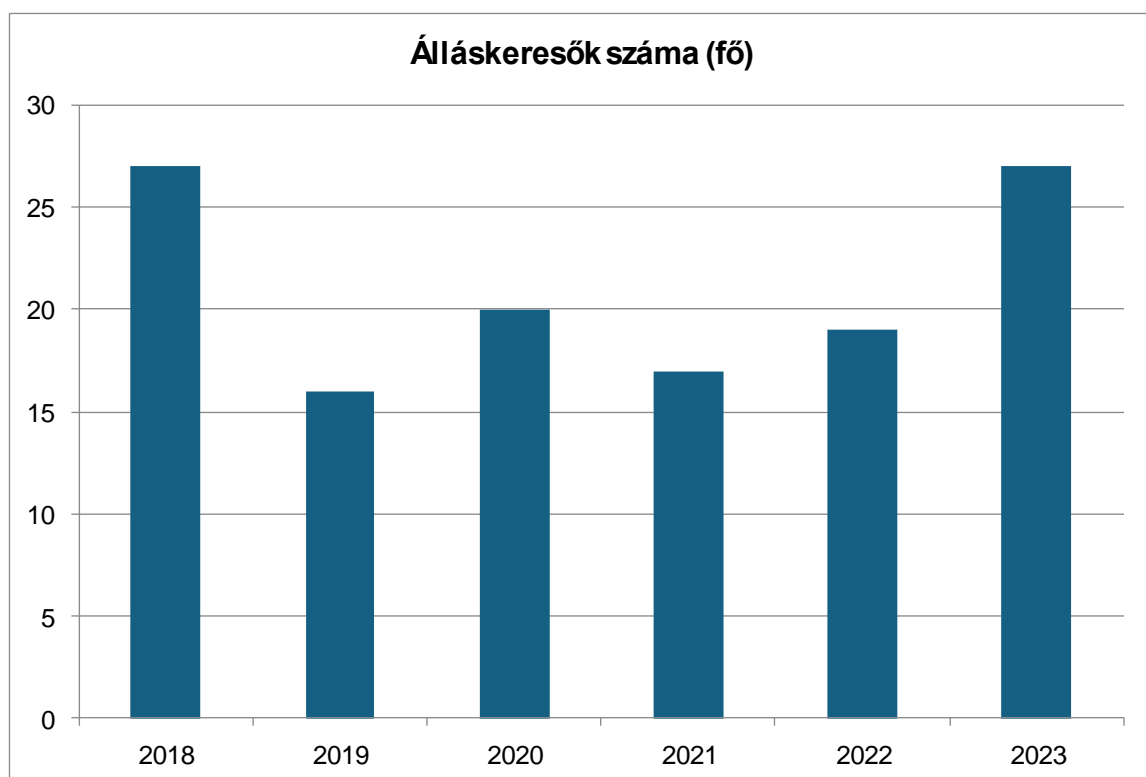

A táblázatból és a grafikonból megállapítható, hogy a 15-64 év közötti lakónépességből a nyilvántartott álláskeresők száma 2018-ban volt a legmagasabb, amikor elérte a korcsoporton belüli 2,27 %-et. 2018-tól az arány folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, így 2021-ben 1,43%-et jelent. Megállapítható az is, hogy a 2019-től a nők aránya volt alacsonyabb, majd az ezt követő években sem változott. 2023-ban ismét elérte a legmagasabb 2,27 %-ot a korcsoporton belüli sajnos.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	27	16	20	17	19	27
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,41%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	1,00	1,00	1,00	5,00
	%	7,41%	0,00%	5,00%	5,88%	5,26%	18,52%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	3,00	1,00	1,00	2,00
	%	11,11%	18,75%	15,00%	5,88%	5,26%	7,41%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	2,00
	%	7,41%	0,00%	0,00%	5,88%	5,26%	7,41%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	5,00	2,00	3,00	0,00
	%	11,11%	6,25%	25,00%	11,76%	15,79%	0,00%

41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	2,00	1,00	1,00	3,00
	%	3,70%	18,75%	10,00%	5,88%	5,26%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	2,00	2,00	3,00	2,00
	%	3,70%	0,00%	10,00%	11,76%	15,79%	7,41%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3,00
	%	3,70%	0,00%	5,00%	0,00%	0,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	3,00	2,00	1,00	1,00	3,00
	%	22,22%	18,75%	10,00%	5,88%	5,26%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	6,00	4,00	8,00	8,00	5,00
	%	29,63%	37,50%	20,00%	47,06%	42,11%	18,52%

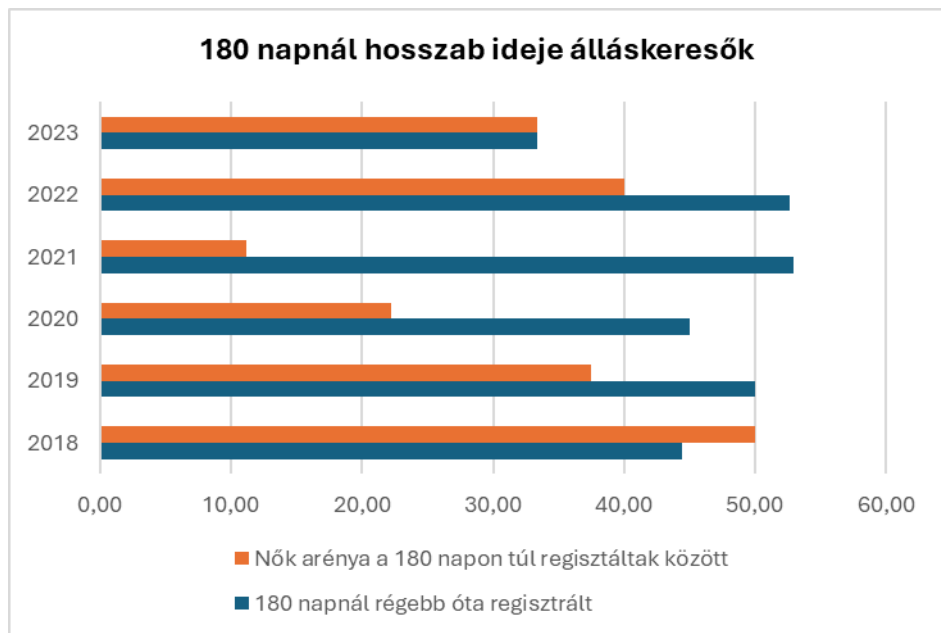
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Csákvárosban a regisztrált munkanélküliek száma 2018-ban volt a legmagasabb, amely érték 2019-re közel a felére csökkent. Az össznépeség tekintetében az álláskeresők száma 2022-ben 1,16%, ami az országos átlagnál alacsonyabb. Életkor szerinti megoszlásban az összes nyilvántartott álláskereső több, mint 15,79%-át, összesen 15,79%-ot tesznek ki a 36-40 év közöttiek, valamint a 46-50 év közöttiek. A 61 évnél idősebb az álláskeresők 42,11%-a, a legalacsonyabb az arány a 20 évnél fiatalabbak esetében nem volt regisztrált munkanélküli. 2023-ban ismét elérte 27 főt a munkanélküliek száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	44,44	50,00
2019	50,00	37,50
2020	45,00	22,22
2021	52,94	11,11
2022	52,63	40,00
2023	33,33	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

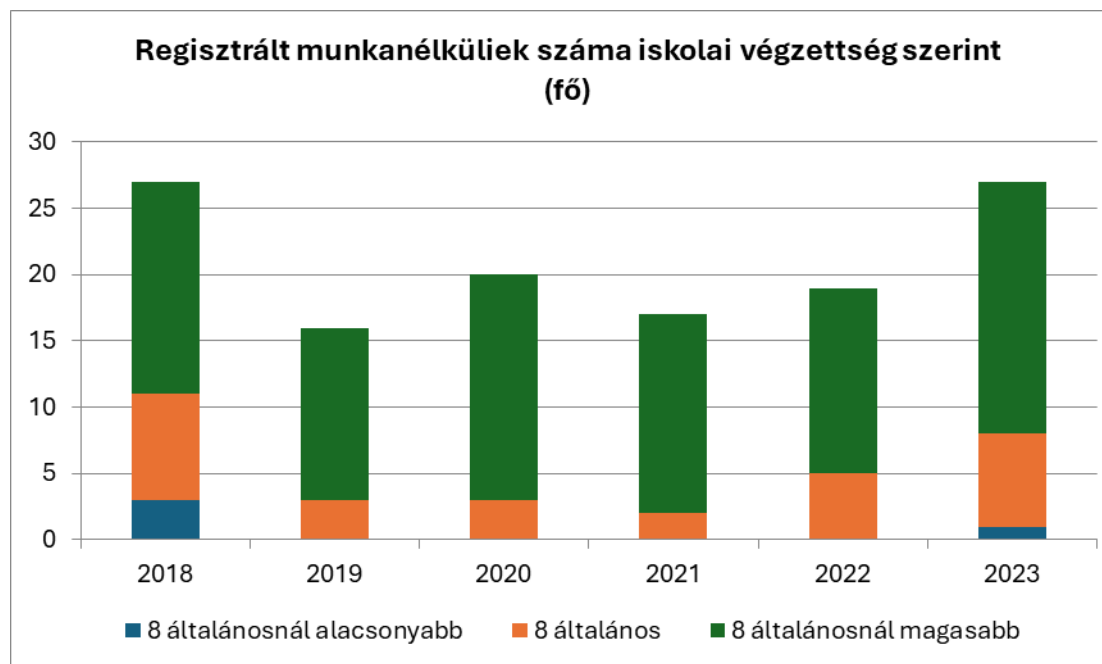
A munkanélküliek száma 2023-ban volt a legmagasabb Csákánydoroszlón, ekkor 27 fő volt nyilvántartásban. 2023-ban a számuk a férfiak esetében 19 fő volt, a nők száma is 8 fő.

- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;
Tábla: 3.2.4.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	27	3	11,11%	8	29,63%	16	59,26%
2019	16	0	0,00%	3	18,75%	13	81,25%
2020	20	0	0,00%	3	15,00%	17	85,00%
2021	17	0	0,00%	2	11,76%	15	88,24%
2022	19	0	0,00%	5	26,32%	14	73,68%
2023	27	1	3,70%	7	25,93%	19	70,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

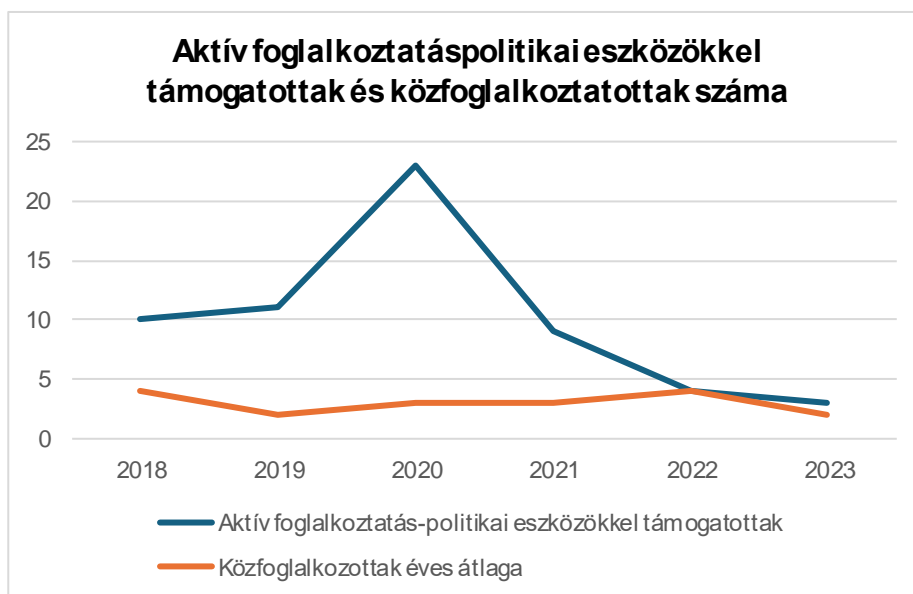

Érdekes jelenséget mutat be a regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összehasonlítása. Ebből kitűnik, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma minden évben 5 fő alatt van. A 8 általánost elvégzett, de magasabb fokú tanulmányokat nem folytatottak közül a legtöbben 2023-ban volt állás nélkül, 7 fő, amely helyzet 2019 és 2022 közti évekhez képest magasabb. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel bírók között a munkanélküliség jóval magasabb arányt mutat az álláskeresők között. Míg 2020-ben 17 fő volt magasabb végzettségű, 2023-ra számuk 19-re nőtt. A magasabb iskolai végzettségű munkakeresők száma azzal magyarázható, hogy a 21. századra szinte teljesen lepadt azoknak a száma, akik nem fejezték be általános iskolai tanulmányaikat, vagy ha befejezték, akkor is tovább tanultak, és legalább a szakmunkásképzést is befejezték.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;
Tábla:3.2.5.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	10	4
2019	11	2
2020	23	3
2021	9	3
2022	4	4
2023	3	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ahogy a diagram értékei is mutatják évről évre a közfoglalkoztatottak száma csökkenni így a 2023-as évben a legalacsonyabb. Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma kiugróan magas 2020-ban és csökken a számuk a következő években. 2023-ban volt az eddigi legalacsonyabb ami 3-fő volt!

Csákánydoroszló központi helyet foglal el a térségben, nagy az átmenő forgalom és a közlekedés rendszere is jól kiépült. Rendelkezünk vasúthálózati kapcsolattal. A megyeszékhelyet átszállás nélkül, egyenesen el lehet tőlünk érni. A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak egy részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő munkahelyek elérhetősége.

Álláskeresői járadékra az a személy jogosult, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
 - kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
 - tevékenységet sem folytat, és
 - munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és
 - számára az illetékes munkaügyi központ kirendeltsége sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama minimum 36, de legfeljebb 90 nap.

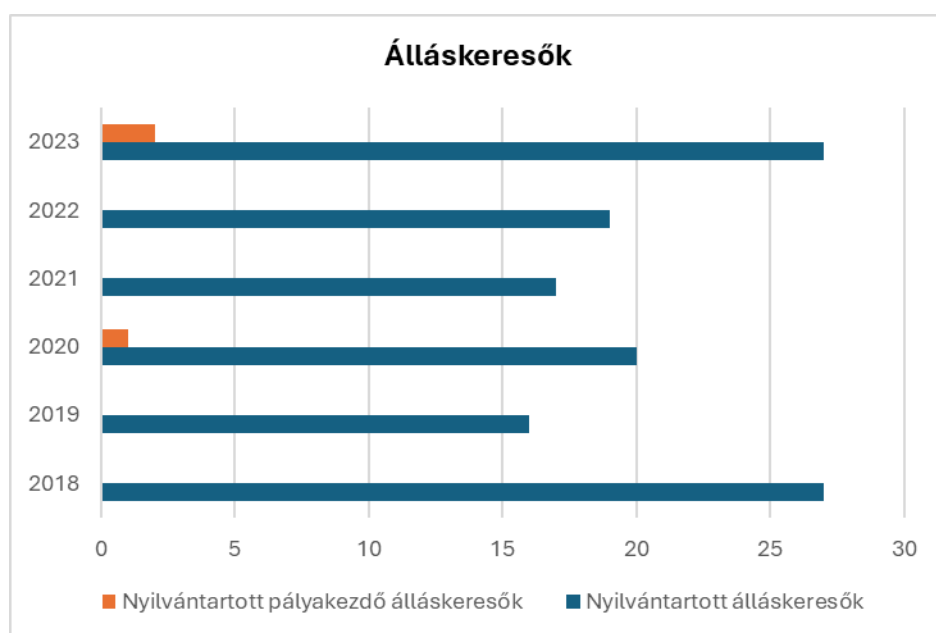
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Csákánydoroszló Község helyet foglal el a térségben, nagy az átmenő forgalom és a közlekedés rendszere is jól kiépült. Rendelkezünk vasúthálózati kapcsolattal. A megyeszékhelyet átszállás nélkül, egyenesen el éhet tőlünk érni. A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak egy részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő munkahelyek elérhetősége.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;
Tábla: 3.2.6.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	27	0
2019	16	0
2020	20	1
2021	17	0
2022	19	0
2023	27	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2 - fő volt 2023-ban. A településen a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések vannak. A körmendi Munkaügyi Központban számos program vehető igénybe ezen a téren.

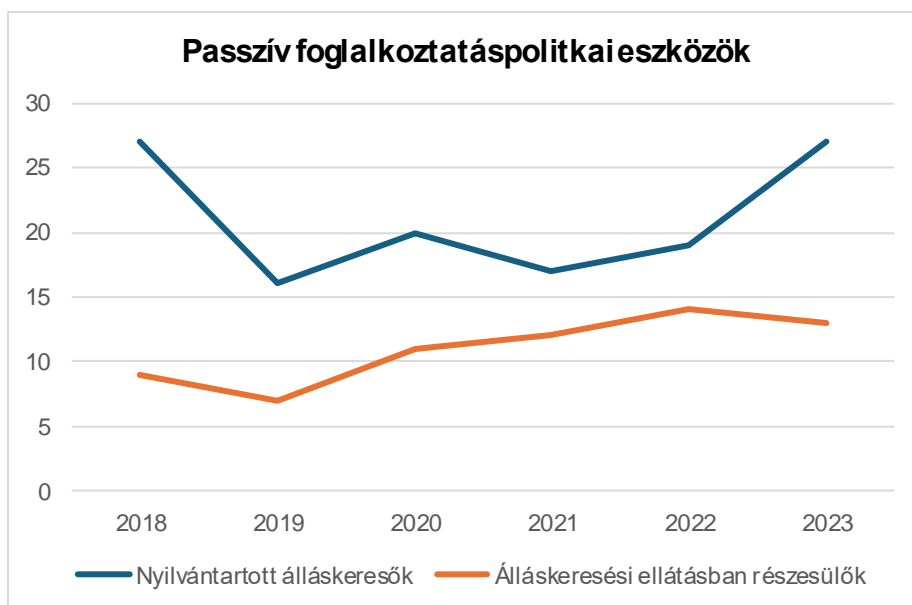
- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
A településen jónak mondható az együttműködés a Polgármesteri Hivatal, az önkormányzat, a és az általuk fenntartott intézmények, valamint a község civil szervezetei között.
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
A településen az érintett célcsoport esetében saját fenntartású intézmény nem működik.
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Településünkön nincs adat arról, hogy a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés lenne.
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.
A Körmendi Járásihivatala foglalkoztatási Osztálya minden területen biztosítanak képzéseket illetve tanfolyamokat minden korosztály számára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Tábla:3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3

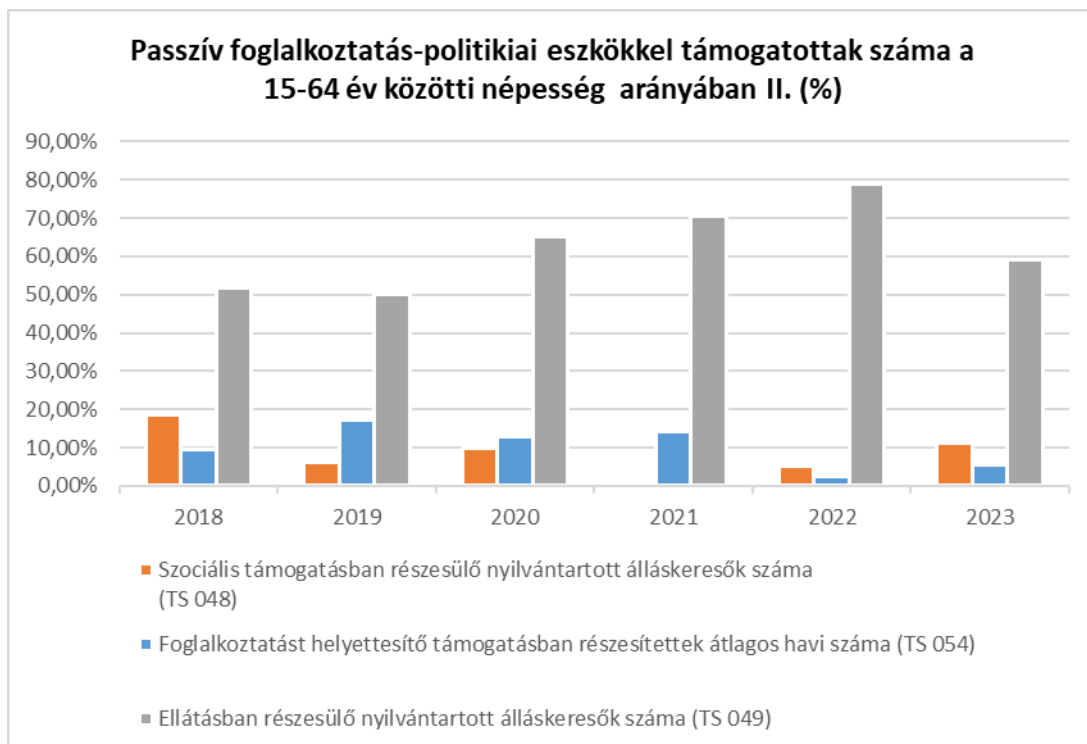
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	27	2,19%	9	33,33%
2019	16	1,35%	7	43,75%
2020	20	1,74%	11	55,00%
2021	17	1,48%	12	70,59%
2022	19	1,74%	14	73,68%
2023	27	2,47%	13	48,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A passzív foglalkoztatásnál 2022-as évtől emelkedő értékek láthatók igaz, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2 Fő-vel nőtt az előző évhez képest.

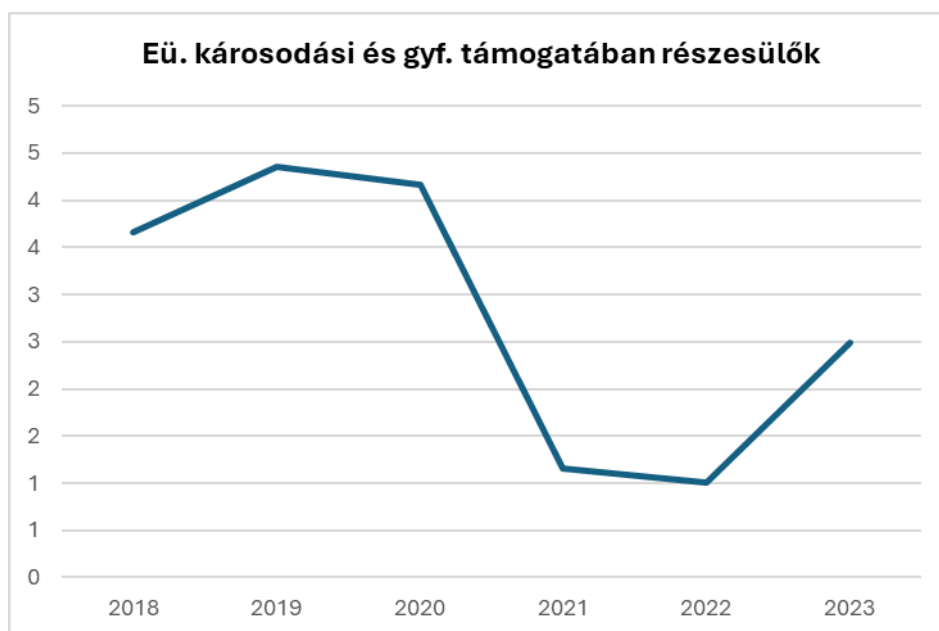
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	5	18,52%	3	9,41%	14	51,85%
2019	1	6,25%	3	17,31%	8	50,00%
2020	2	10,00%	3	12,80%	13	65,00%
2021	0	0,00%	2	14,29%	12	70,59%
2022	1	5,26%	0	2,58%	15	78,95%
2023	3	11,11%	1	5,52%	16	59,26%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

A munkanélküliség létszámának növekedésével arányosan az ellátottak illetve a támogatottak száma is magasabb 2023-ban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	4
2019	4
2020	4
2021	1
2022	1
2023	2

Forrás: TeIR, KSH

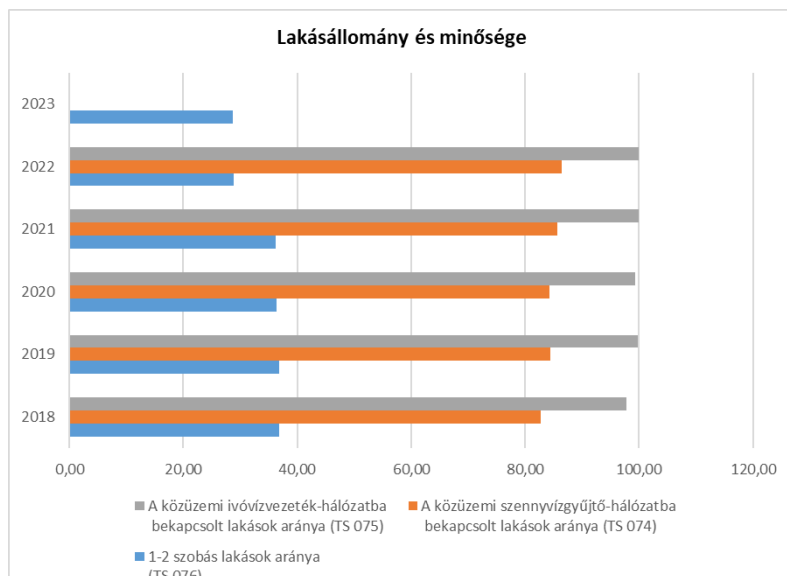
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma 1 Fő 2021-ben ez a létszám előző két évhez képest 3 fővel csökkent. 2023-ben pedig maradt 2 fő a támogatottak létszámában.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
3	599	0	0,00	36,89	82,80	97,83
3	600	1	1,67	36,83	84,50	99,83
3	607	7	11,53	36,41	84,35	99,34
1	610	3	4,92	36,23	85,74	100,00
2	611	2	3,27	28,81	86,42	100,00
3	615	4	6,50	28,62	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Tábla: 3.4.2. opcionális

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány <i>opcionális</i> (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	599	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	600	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	607	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	610	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	611	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	615	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Sajnos csak a lakásállomány nagyságáról van adat.

b) szociális lakhatás

Pontos adat lakásállomány nagyságáról nincs

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

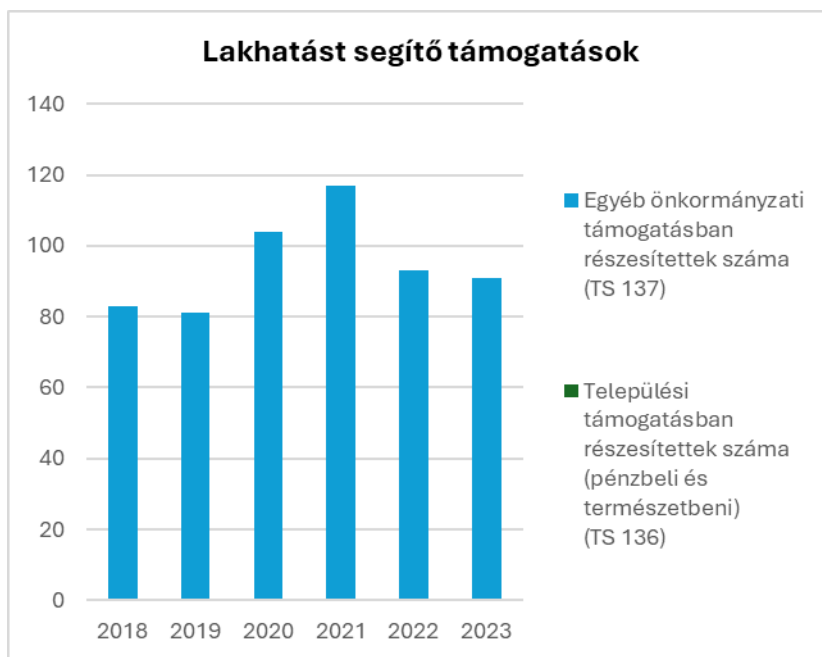
Nincs

e) lakhatást segítő támogatások

Tábla: 3.4.3.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	83
2019	n.a.	81
2020	n.a.	104
2021	n.a.	117
2022	n.a.	93
2023	n.a.	91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Települési támogatásban részesítettek száma 2021-től emelkedő tendenciát mutatnak. 2023-ben emellett az egyéb önkormányzati segélyek mértéke csökkent.

f) eladósodottság

Nincs adat!

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen lakóingatlan nincs. A lakások mennyiségi és minőségi mutatói kitűnőek, a község közművekkel jól ellátott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); *Csákánydoroszló Község közigazgatásiterületén telepek és szegregátum nem található.*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;; *Csákánydoroszló Község közigazgatásiterületén telepek és szegregátum nem található.*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
Csákánydoroszló Község közigazgatásiterületén telepek és szegregátum nem található.

Azon területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50 %-ot.

Csákánydoroszlóban a fent leírt kritériumok alapján szegregátum nincsen.

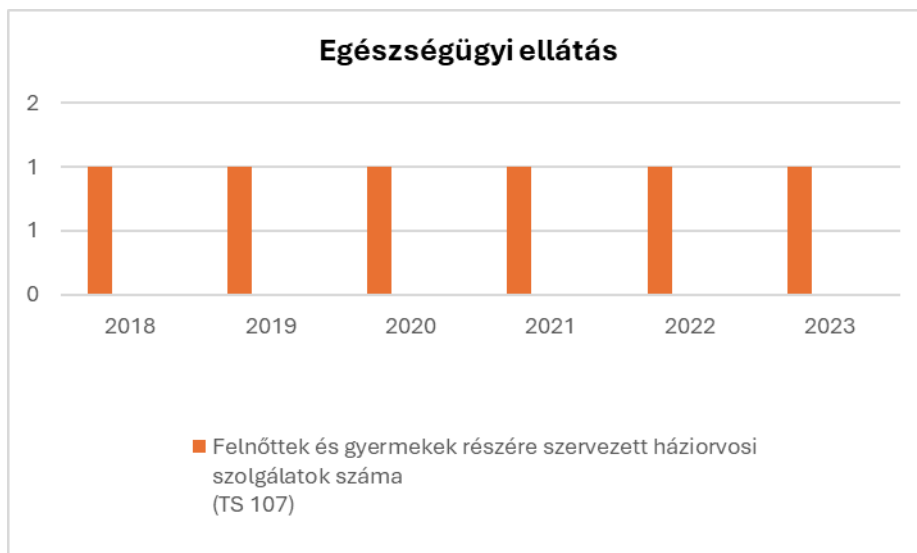
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Tábla:3.6.1.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	211	3,00
2019	1	0	0	1	209	0,54
2020	1	0	0	1	198	2,47
2021	1	0	0	1	197	1,00
2022	1	0	0	1	196	1,92
2023	1	0	0	1	195	2,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Csákánydoroszló Község van olyan háziorvosi szolgálat, amely felnőtteket és gyermekeket vegyesen látna el. A csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma és a házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma évek óta egybefoglalva működik.

Természetesen sajnós a gyermek és felnőtt háziorvosi ellátás praxisainál előregedésre kell számítani. Ezért a település egyik fő feladatai közé sorolható a háziorvosi praxisok fennakadás nélküli működtetése illetve betegek zavartalan ellátása. Mindez az épületek állandó korszerűsítésének lehetőségével is lehet pluszban biztosítani, javítani.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A területi ellátásért felelős kórház a Dr. Batthyány-Strattmann László Kórházban található. A településen élők számára a prevenció programokhoz való csatlakozás lehetősége biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ilyen irányú ellátást a Dr. Batthyány-Strattmann László Kórházban biztosít a kistérségen élők számára. Mozgásszervi rehabilitáció betegségek rehabilitációs program keretében fogad betegeket.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen van gyermekétkeztetés és nagyon csekély számban szociális étkeztetés is. A közétkeztetés az intézmények saját konyhájáról történik. A közétkeztetést az ÁNTSZ rendszeresen ellenőrzi, így az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelő

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település sportélete a falu méreteihez képest sokrétűnek és rendkívül sikeresnek mondható. A megyei elsőosztályban szereplő futbalcsapat mellett ugyanis NB1-es teke csapatért is szurkolhatnak a helyi sportrajongók. A versenyszerű sport mellett a településen több, időszakos tömegsport foglalkozásnak is otthont adunk a helyi művelődési központban, illetve az iskola tornatermében. A vízisportok kedvelőinek rendelkezésre áll a körmendi uszoda, illetve a Rába folyó. Ez utóbbi nemcsak fürdésre alkalmas, hanem vízi túrák lebonyolítására is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A település társulás formájában látja el a családsegítő, gyermekjóléti és támogató szolgálat feladatait, melyekhez a hozzáférés ügyfélfogadással heti alkalommal biztosított.

g) drogrehabilitációs szolgáltatások;

E Feladatott a Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központ látja el Körmenden

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adatunk hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlőbánásmód megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor.

- a) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat szociális és egészségügyi ellátás nyújtásával megpróbálja kompenzálni a hátrányos helyzetű célcsoportok anyagi kiszolgáltatottságát, mint például: temetési segély, gyógyszer támogatás, átmeneti segély nyújtása.

Tábla:3.6.2.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Csákánydoroszlóban a leírt kritériumok alapján népkonyháról nincs adat.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek.

Csákánydoroszló lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet, a fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A község kulturális életének mozgatórugója a Művelődési Központ. További jelentős tényezőként vannak jelen a kulturális életben az általános iskola és az óvoda, valamint a különböző civil szervezetek.

A művelődési ház szervezi és rendezi az iskola és a község kulturális programjait, ünnepségeit. Az óvodások és a kisiskolások részére rendszeres mesebérletes előadások vannak a helyi kultúrházban, így a gyerekeknek nem kell utazgatniuk. A felnőtteknek pedig bérletes látogatásokat szervez a zalaegerszegi Hevessy Sándor Színház előadásaira.

A művelődési házban működik az ifjúsági klub, amelyet szabadidejükben szívesen látogatnak a fiatalok. Játékkal, kézműves foglalkozásokkal, táncfoglalkozásokkal és zenével várja a fiatalokat.

Aktívan működik a nyugdíjas klub is. Tagjai rendszeresen szerveznek összejöveteleket, kirándulásokat, ezzel is színesítve mindennapjaikat.

A művelődési házban internetes hozzáférési lehetőség van, a szolgáltatást bárki, térítésmentesen igénybe veheti a nyitvatartási idő alatt.

Egyéb programok:

- kiállítások, termékbemutatók,
- önkormányzati és civil gyűlések,
- bálók, zenés mulatságok,
- idősek napja, mikulás ünnepségek

Egyéb feladatok:

- Gyermekprogramok évente 5-6 alkalommal, népi hagyományokhoz kötve. Agyagozás, egyéb kézműves foglalkozások, szalonna-, gesztenyesütés.
- Falunap kulturális műsorának szervezése.
- Iskolai sportversenyek: asztalitenisz, sakk.
- Alkalmanként neves előadók műsora.
- Kirándulások szervezése belföldre, külföldre, egyházi kirándulások, zárándokutak.
- Helyt adnak a Dabas-Ton táncsapat helyi csoportjának.
- Színjátszó kör alakult 2008. februárjában, azóta több helyen léptek fel darabjaikkal.

Sportélet

A település sportélete a falu méreteihez képest sokrétűnek és rendkívül sikeresnek mondható. A megyei másodosztályban szereplő futballcsapat mellett ugyanis NB1-es teke csapatért is szurkolhatnak a helyi sportrajongók. A versenyszerű sport mellett a településen több, időszakos tömegsport foglalkozásnak is otthont adunk a helyi művelődési központban, illetve az iskola tornatermében.

Civilek

A település civil élete a község méreteihez képest roppant sokrétűnek mondható. Hiszen a településfejlesztéstől kezdődően a művészeti tevékenységeken keresztül egészen a sporttevékenységekig sokféle területet átfog a szervezetek működési profilja.

A több, mint 10 helyi civil szervezet programjaikkal, javaslataikkal, észrevételeikkel, valamint különböző helyi kezdeményezéseikkel segítik a falu kulturális, művészeti, sport és egyéb területeinek fejlődését.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Tábla:3.7.1.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	1 097	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a közösségi szintér a Művelődési ház, melynek használatáról a képviselő-testület egy használati szabályzat elfogadásával döntött. Több civil szervezet működik a településen, melyek a rendszeresen használják rendezvényeikhez a művelődési házat. 2023-ban egy tornateremmel bővült az iskola, mely napi iskolai és emellett civil használatra alkalmazza a község.

A településen Roma Nemzetiségű és Magyarok laknak együtt. Ebből az együttélésből eddig konfliktus helyzet nem adódott.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségek nagyon aktívak, nagy az egymáshoz viszonyuló kötődésük. Az egész településre jellemző az összefogás

c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Önkéntes munkában, adományozásban nagyon aktívak.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A több, mint tucat helyi civil szervezet programjaikkal, javaslataikkal, észrevételeikkel, érdekképviseléssel, a helyi kezdeményezésekkel segítik a község kulturális, oktatási, művészeti, sport és egyéb területének fejlődését, segítve ezzel a pezsgő községi élet fennmaradását.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Csákánydoroszlóban a 2022-es népszámlálási adatok szerint 24 fő vallotta magát roma származásúnak. Ez a teljes lakónépesség 1.5 százaléka.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, a

foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások elérhetősége érdekében.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
Hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzete.	Képzési programokhoz juttatás az elhelyezkedés esélyének növelés érdekében.
Az eladósodás felbukkanása	Figyelem felhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségeiről az önkormányzatnál. Figyelem felhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,

- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

Tábla:4.1.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	850	882	1732	49,08%	50,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			63	3,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	108	126	234	6,24%	7,27%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	36	25	61	2,08%	1,44%

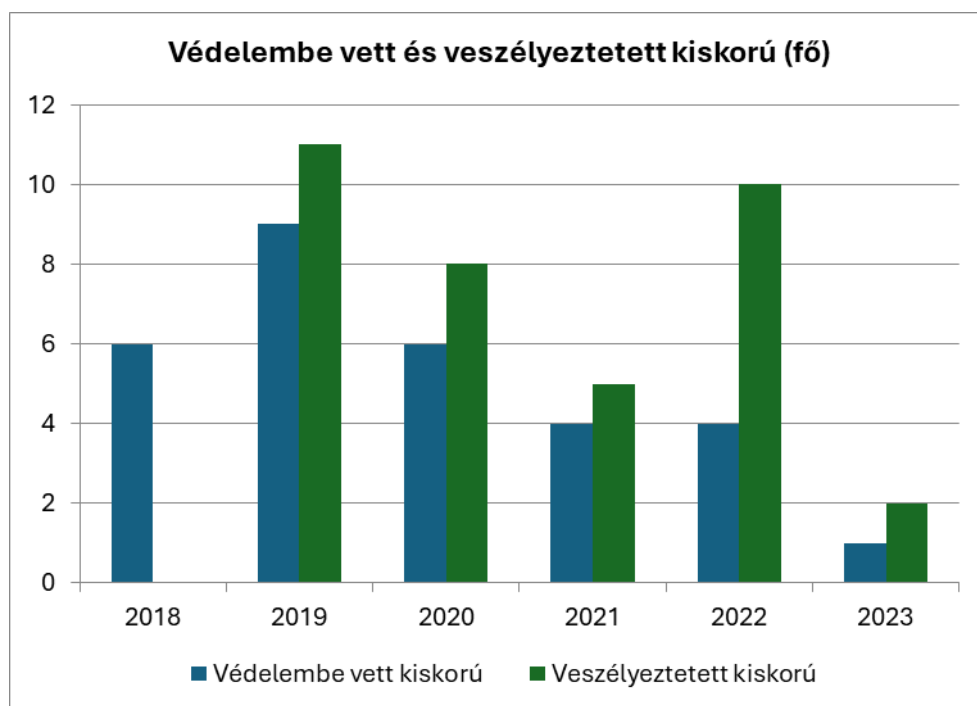
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Tábla:4.1.1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	6	0
2019	9	11
2020	6	8
2021	4	5
2022	4	10
2023	1	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

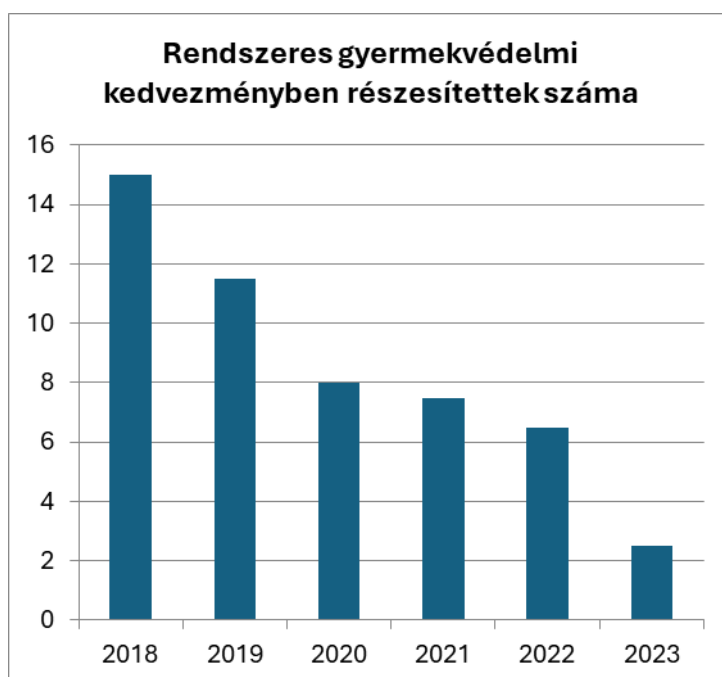
A Veszélyeztetett kiskorú száma 2023. 2 fő volt az előző évhez képest csökkent. Mint ahogy a védelembe vétel is.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Tábla:4.1.2.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	15
2019	12
2020	8
2021	8
2022	7
2023	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évről évre kevesebb lesz, így 2023-ban már csak 3 gyermek után igényelték a támogatást.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak anyagi támogatása.

Ennek formái:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény,
- természetbeni támogatás,
- külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény: pl. tankönyv kedvezmény

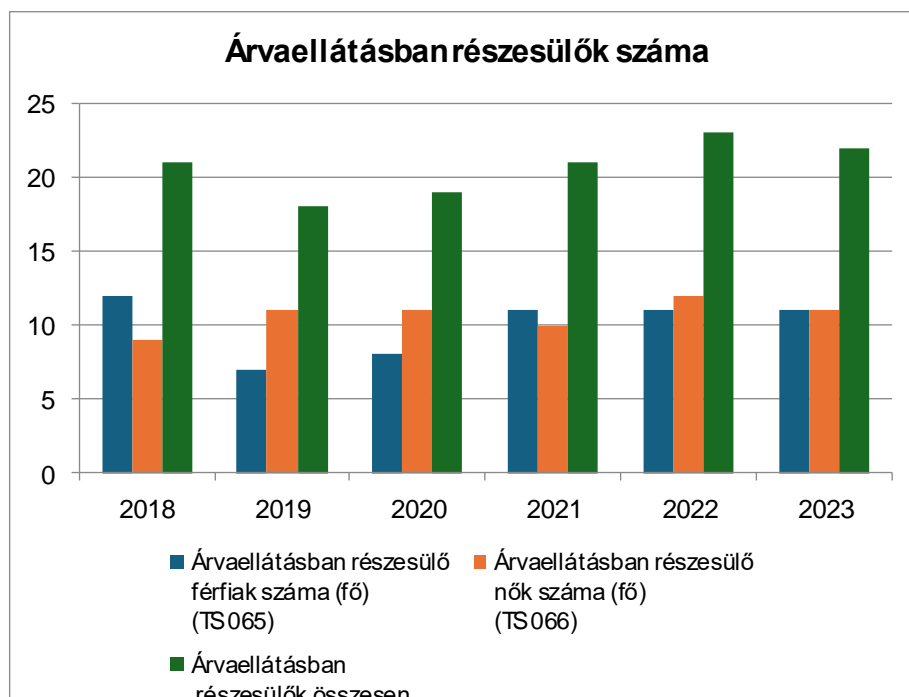
A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás elsősorban pénzügyi támogatási forma, amely átmenetileg rendkívüli élethelyzetbe került családok számára nyújt segítséget.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tábla: 4.1.3.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	12	9	21
2019	7	11	18
2020	8	11	19
2021	11	10	21
2022	11	12	23
2023	11	11	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs Adat!

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Csákánydoroszlón nem jellemző a szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

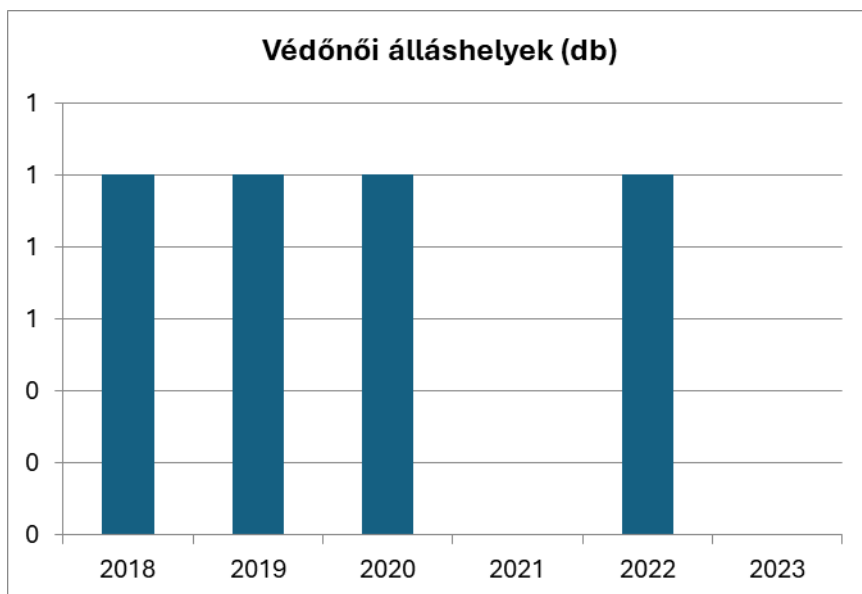
Csákánydoroszlón nem jellemző a szegregátum.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Tábla:4.3.1.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői álláshelyek száma 2022-ben 1 volt, ez a létszám maradt is napjainkig. Védőnői gondozást megtagadó család nincs. A gyermekek fejlődését a családlátogatáson kívül tanácsadáson és státuszvizsgálatok során is figyelemmel kísérik, így sok esetben már nagyon korán, csecsemőkorban kiderülnek fejlődésbeli elmaradások.

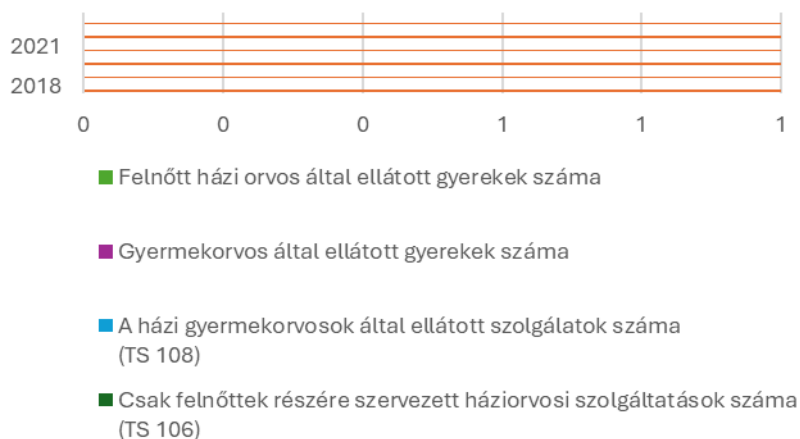
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

Csákánydoroszló Községben gyermekorvosi ellátás nincs.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztéséről, rehabilitációjáról.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül helyben megoldott a gyermekjóléti szolgáltatás. A gyermekjóléti szolgáltatást a Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központ keretei között történik.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekvédelmi feladatokat a jól működő jelzőrendszer és az ellátórendszer végzi. A Kistérségi Társulás Gyermekjóléti Szolgálattal és a közösségben dolgozó védőnővel, a háziorvossal együttműködésben látja el feladatát. A gyámhatósági feladatokat a Körmendi Gyámhivatal látja el, akivel az előző években jó együttműködés alakult ki.

Tábla: 4.3.3.a) b)

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	7	7	0	0	0	0
2019	0	0	7	4	0	0	0	0

2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	8	6	0	0
2023	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központnál azon belül is a gyermekjóléti szolgálat látja el.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető a Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központnál

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés helyben az egyesület által biztosított.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az önkormányzat biztosítja az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést saját feladatként egy vállalkozó által, azonban helyben, az iskolában található konyhán keresztül. Igény szerint lehetőség van a hétvégi és szünidei gyermekétkeztetésre, de erre vonatkozó jelzést még nem kaptunk.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs adat a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programokról. Az országos támogatású Erzsébet táborra való pályázatokon való részvételére a helyi általános iskolák lehetőségük szerint résztvevők.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen esetről nincs tudomásunk, nem jellemző a településre.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs adatunk pozitív diszkriminációról az ellátórendszeren belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulóknak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességbontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességbontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Az integrált nevelés lényege, hogy minden gyermek kapja meg a szükségleteinek és állapotának megfelelő ellátást. Az esélyegyenlőség keretében a fenntartó feladata az ehhez szükséges feltételek biztosítása.

Biztosítani kell a magatartási zavarral küzdő gyermekek beilleszkedését, a szociális kompetenciák kialakítását.

Cél, hogy minden gyermek képessé váljon:

- a közösségi szabályok betartására,
- a közös munkavégzésre,
- az iskolai tananyagok elsajátításához szükséges alapkészségek birtoklására.

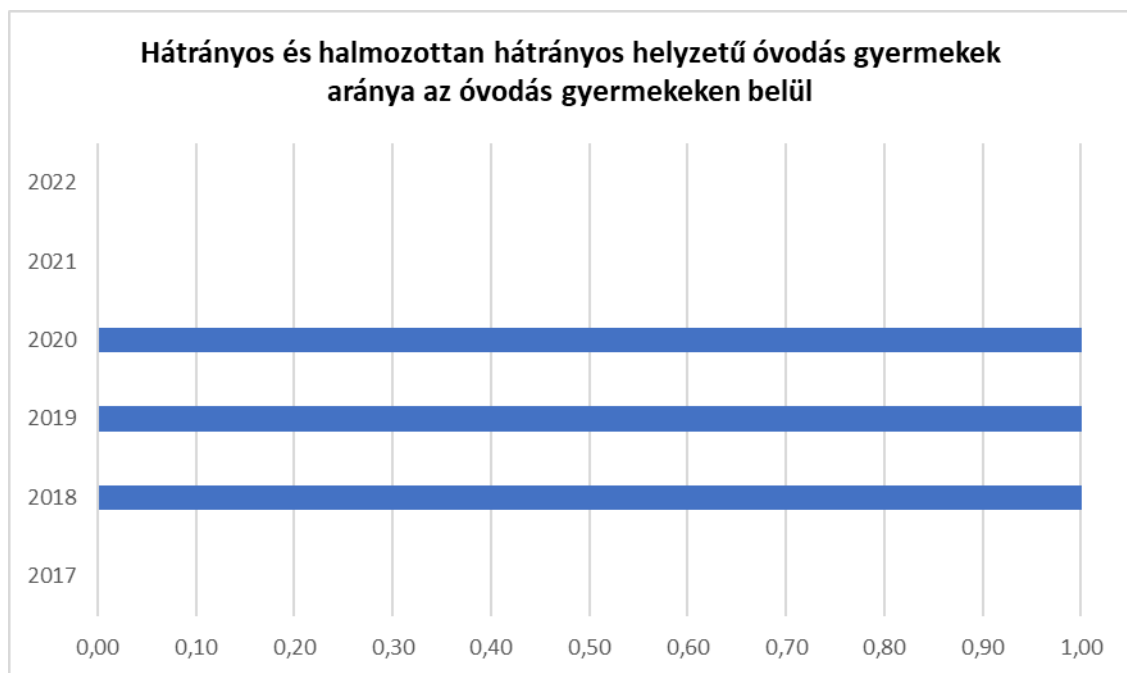
Csákánydoroszló Község Önkormányzata kötelező feladatként látja el a 3-6 éves korú gyermekek óvodai ellátását. Az óvodai ellátás 2 intézményben, valamint két tagintézményben történik. Egy óvodában bölcsődei ellátás is folyik.

Az óvodai nevelés célja:

- A 3-7 éves korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a szocializációs feltételrendszer biztosítása, ezáltal személyiségük formálása.
- Az egészséges életmód megalapozásával a testi-lelki egészség biztosítása. A gyermek biológiai, biztonság és önérvényesülési szükségleteinek kielégítése.
- Az „énfejlődéshez” és a szociális énkép kialakulásához a legideálisabb szintér felkínálása, Az általános emberi értékeket és normákat elfogadó, kommunikációs és kooperációs technikákat ismerő, a környezetet szerető, másságot toleráló egyénné válás segítése.
- Az egyéni adottságok korlátain belül, a korosztály műveltségi anyagának elsajátítása. A gyermek testi, értelmi és szociális érettségének célirányos fejlesztésével a zökkenőmentes iskolakezdés biztosítása.
- Az esélyegyenlőség javítása.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	46	0	0,00
2018	55	1	1,82
2019	55	1	1,82
2020	66	1	1,52
2021	68	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermek 2022 -ben már nem is volt a településen.

Amint az adatókból kiolvasható, utoljára hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek 2018-ban volt a településen.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	8	3,85
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)

	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	0	6
2019	0	6
2020	0	6
2021	0	5
2022	0	4
2023	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyámhivatal által kitöltött hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma évről évre kevesebb. A táblázatból is kiolvasható, hogy 2023- ban már csak 2 gyermeknél állt fenn a hátrányos helyzet.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Tábla: 4.4.1. opcionális

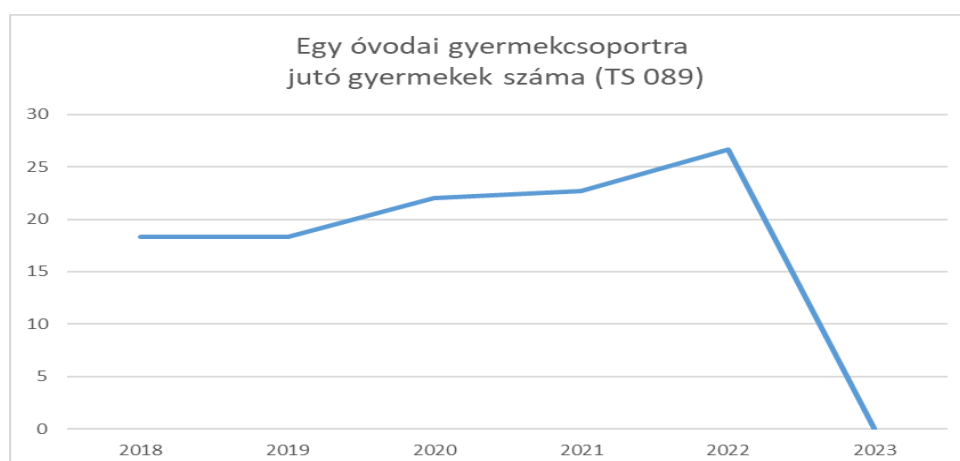
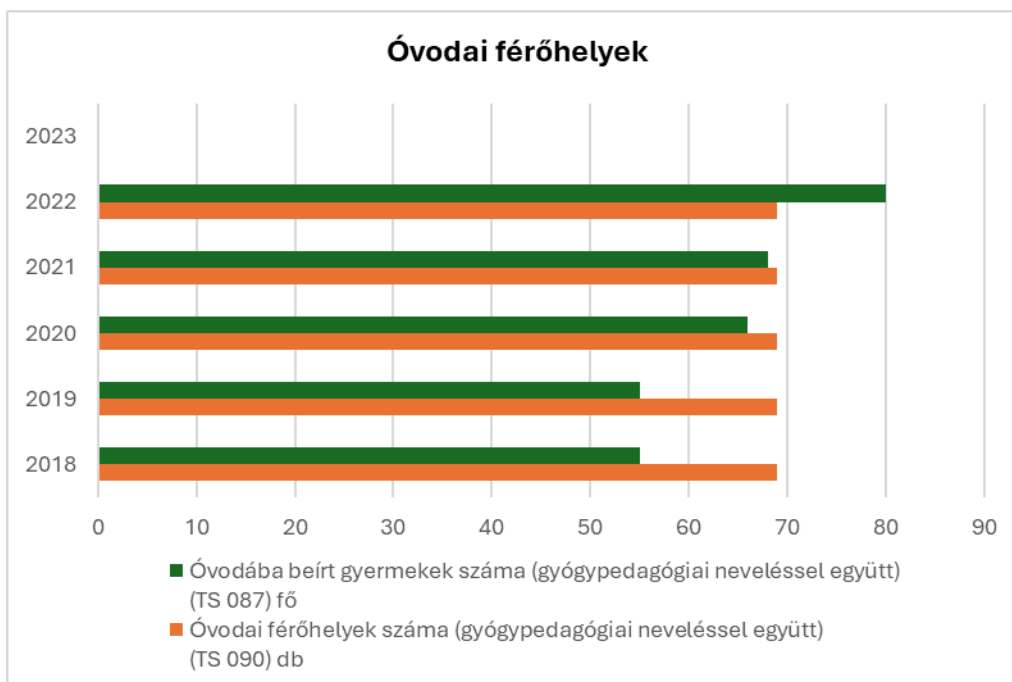
4.4.2.; 4.4.4.; 4.4.5.;

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	

Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógyypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek csoportok száma - gyógyypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógyypedagógiai gyermek csoportok száma (TS 086)	Gyógyypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermek csoportra jutó gyermekek száma (TS089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

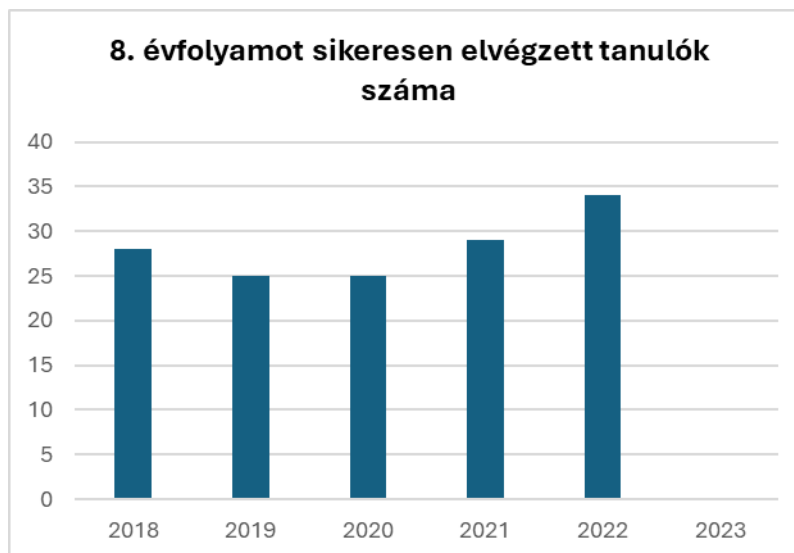
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	2	26,00	41,83
2019	0	9	2	22,22	44,00
2020	0	9	2	21,89	45,18
2021	0	9	2	22,22	48,50
2022	0	9	2	20,11	48,07
2023	0	0	0	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	28
2019	25
2020	25
2021	29
2022	34
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolások száma folyamatosan csökken, míg a napközis igénybevevők száma gyarapodik. Az utóbbi arányának növekedése az egész napos iskola bevezetésével magyarázható. 2019-től kezdődően ismét növekszik a 8 általánost végzet emberek száma.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Csákánydoroszló Községében nincs megkülönböztetés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs adat!

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Tábla: 4.4.6.;

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	6
2019	n.a.	n.a.	n.a.	6
2020	n.a.	n.a.	n.a.	6
2021	n.a.	n.a.	n.a.	5
2022	n.a.	n.a.	n.a.	4
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az iskolai illetve az óvodai szünidei étkeztetések minden évben folyamatosan megvalósul, az arra rászorulókat részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, családi széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetés.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok	Szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működtetése, felvilágosítás a helyi rendőrséggel és ifjúsági referenssel közösen.
Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb) megjelenése óvodában, iskolában.	Óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértéssel, neveléssel. Adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák, stb.).
Érzelmi és testi bántalmazások előfordulása	Hatékony jelzőrendszer, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti-, Családsegítő Szolgálat, Gyámhivatal).
Késő estig, éjszaka felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen	Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése együtt a helyi rendőrséggel, bevonva a szórakozóhelyek tulajdonosait is a biztonságos szórakozás megteremtése érdekében.
Rendszeres étkezéshez jutás	Rászorultak étkezési támogatása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

2011. március 7-én az Európai Unió tagországainak szociális ügyekkel foglalkozó miniszterei Brüsszelben megerősítették az EU politikai elkötelezettséget a nemek közötti egyenlőség iránt. A tagállamok, köztük Magyarországon tudják, tapasztalják, hogy a nemek közti egyenlőség fontos gazdasági tényező. A nők és férfiak közötti egyenlőség a közösségi jog egyik alapelve. Az Európai Uniónak (EU) a nemek közötti egyenlőség terén kitűzött céljai között van az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megteremtése a férfiak és nők számára, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formájának eltörlése.

Az egységes humanerőforrás nem különbözteti meg a női és a férfi munkavállalókat, hanem felismeri, hogy nemtől függetlenül csak a munkavállaló, mint a gazdaság motorja fontos és nem pedig az, hogy melyik nemhez tartozik. Az esélyegyenlőség megvalósítása tehát egy fontos tényezője a gazdasági növekedésnek.

Magyarországon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőségi politikának nincsen nagy hagyománya, általában családpolitikai és gyermekjóléti kérdésekkel szoktak összekapcsolni. A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU-konformnak, a jogérvényesítés terén azonban tapasztalhatók problémák. Magyarországon a nők helyezte hasonló a közösség tagállamainak női lakosaiéhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen a munkaerő-piaci helyzetüket tekintve, különböznek attól. A köztudatban az terjedt el, hogy a nők csak az emancipáció kezdete óta dolgoznak, azonban a nők „többet dolgoznak”, mint a férfiak, de ez a munka mondhatni” láthatatlan munka” ez az évtizedek során természetessé vált. A nők a történelem folyamán mindig az élet több területen is helyt álltak, dolgoztak, nevelték a gyerekeket, főztek, mostak, így egy sor munka aránytalanul nagy része hárult rájuk, és a munkahelyükön is elvégezték munkájukat.

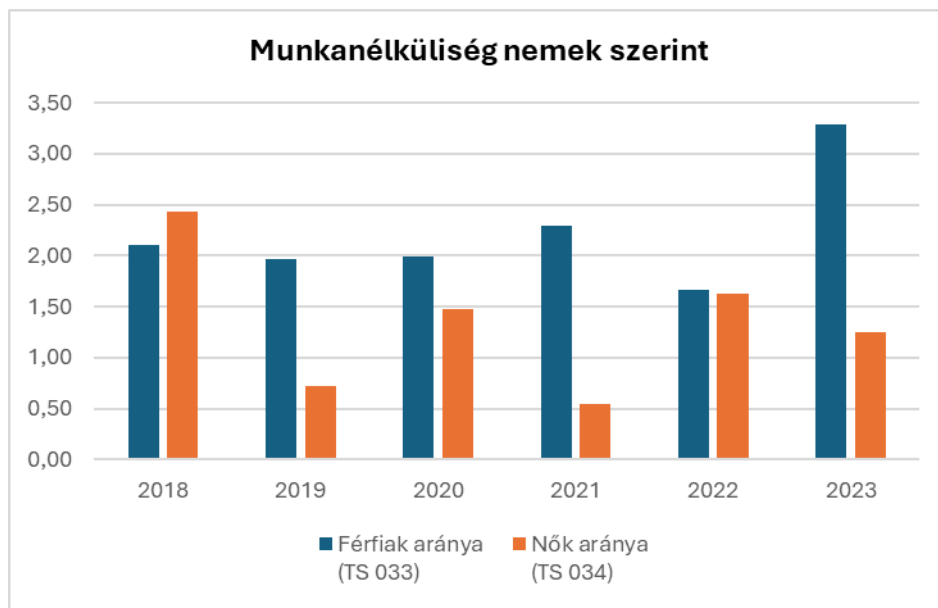
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

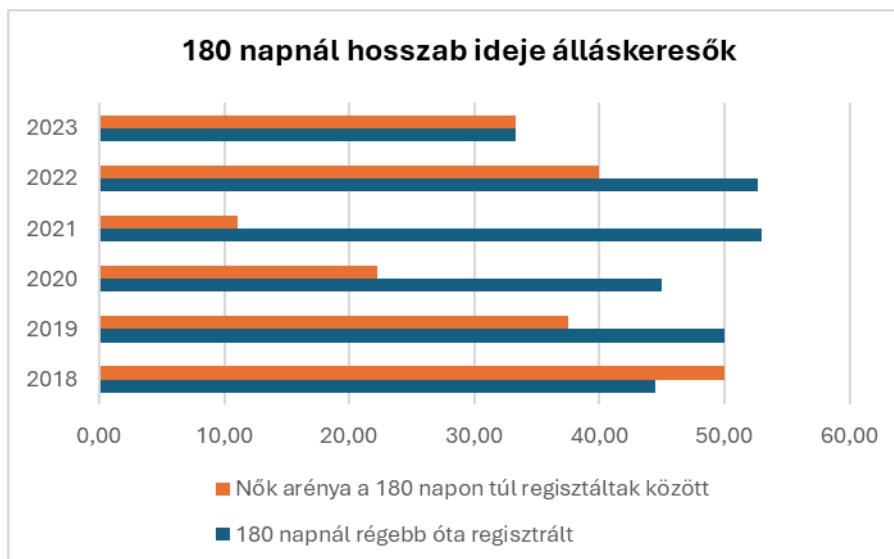
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	2,1	2,43	2,27%
2019	1,97	0,72	1,35%
2020	1,99	1,48	1,74%
2021	2,3	0,55	1,43%
2022	1,66	1,63	1,65%
2023	3,29	1,25	2,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

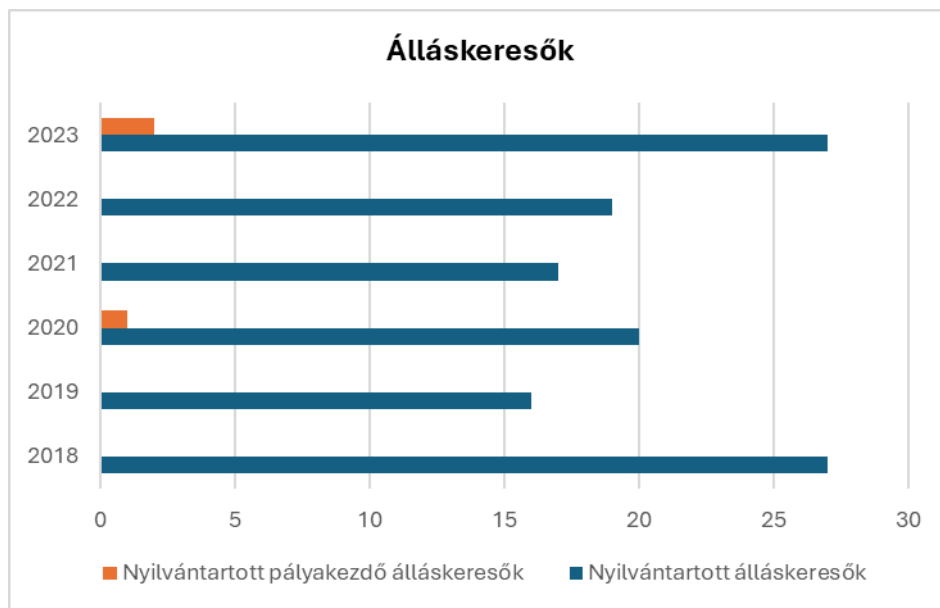
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	44,44	50
2019	50	37,5
2020	45	22,22
2021	52,94	11,11
2022	52,63	40
2023	33,33	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	27	0
2019	16	0
2020	20	1
2021	17	0
2022	19	0
2023	27	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs semmilyen adatunk arra vonatkozóan, hogy a nők hány százaléka vesz részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban, a. a településen nincs tudomásunk ilyenről.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

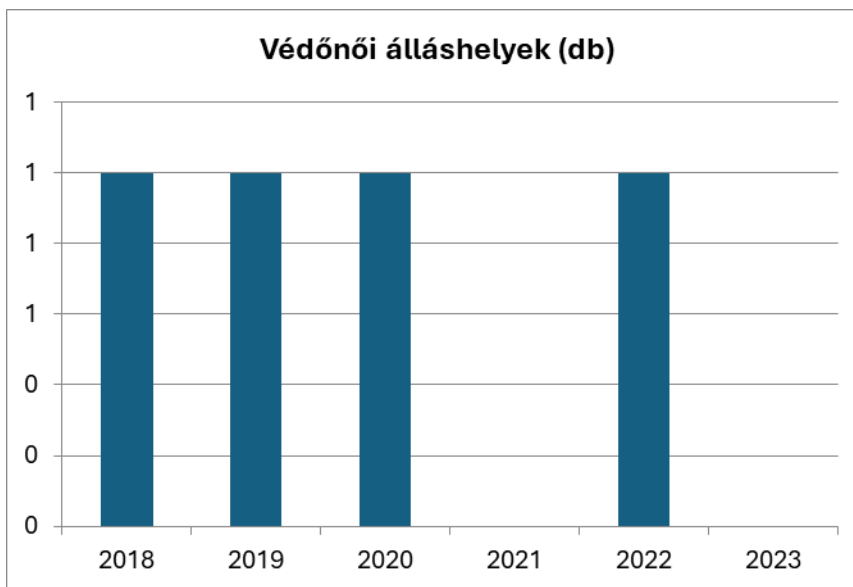
Információnk nincs)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)

	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	7	7	0	0	0	0
2019	0	0	7	4	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	8	6	0	0
2023	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az egy védőnőre jutó gyermekek aránya viszonylag kiegyensúlyozott, a csökkenés a születésszám csökkenésének tudható be.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálatához fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön anyaoththon, családok átmeneti otthona nincs, legközelebb lévő anyaoththon Szombathelyen van.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Csákánydoroszló Község Önkormányzatának képviselő-testületében kettő nőiképviselő van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	Képzési programokhoz juttatás az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében. Közfoglalkoztatásba történő bevonás.
eltitkolt családon belüli erőszak	Felvilágosítás, hogy hová fordulhat az érintett segítségért. (Családsegítő, Rendőrség, ingyenesen hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele)
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében az	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása és

elszegényedés kockázata	közzé tétele. Időszakos gyűjtések szervezése a rászorulóknak részére karitatív tevékenységet ellátó szervezetekkel.
-------------------------	--

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az országos, 2009-ben elfogadott Időügyi Nemzeti Stratégia (továbbiakban: INS) elkészítését indokolta, hogy a XXI. század egyik kiemelkedő eredménye, a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. Ez egyrészt siker, másrészt kihívás is, hogy a hosszabb életkor a jó életminőség fenntartásával valósuljon meg. Az INS két ütemben tervezi a stratégia megvalósítását: I. ütem 2010-2022, II. ütem 2023-2034, alkalmazkodva az ország gazdasági fejlődéséhez, társadalmi környezetéhez. A helyi stratégia megalkotásának aktualitását az adja, hogy 2012 az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve.

Az idősokor vonatkozásában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztása, melyet az INS is alkalmaz, a következő:

- idősödő 60-74 év között
- idős 75-89 év között
- nagyon idős (szépkorú) 90 év felett

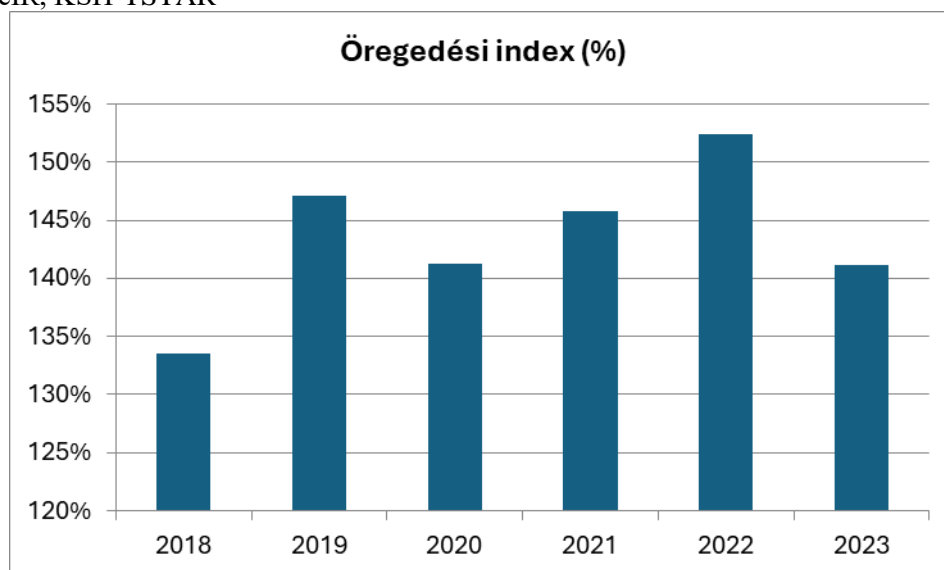
A társadalom tagjait hozzá kell segíteni, hogy jóval az idősokor előtti szakaszban tudatosan készüljenek saját idősokorukra. Ez feladatot ad az egyénen kívül az idősök ellátásában érintett egészségügyi, szociális, kulturális szervezeteknek, fenntartóknak is.

6.1 Az idősokorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tábla: 6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

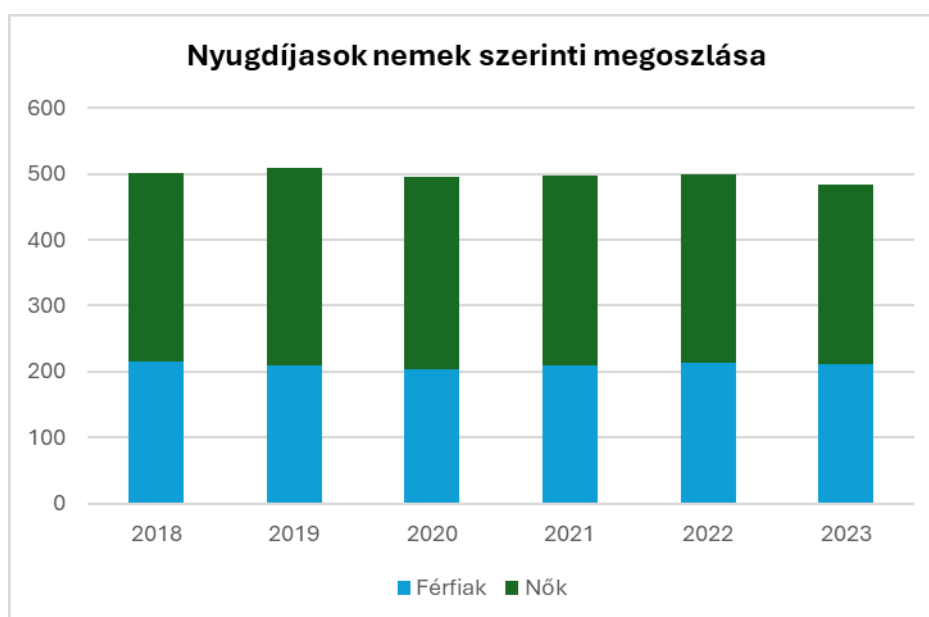
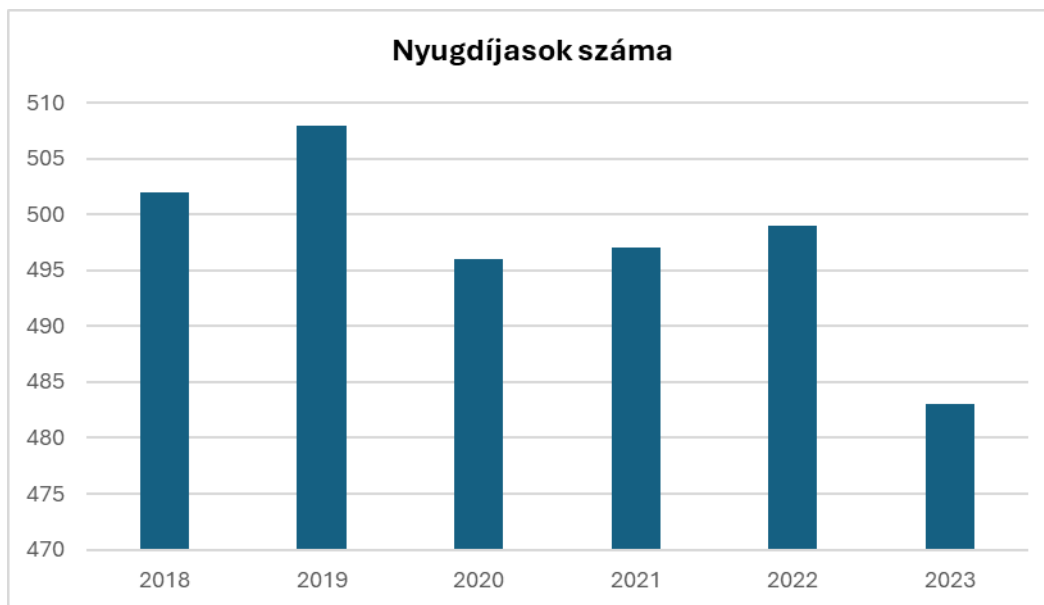
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	303	227	133,48%
2019	331	225	147,11%
2020	329	233	141,20%
2021	341	234	145,73%
2022	355	233	152,36%
2023	336	238	141,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

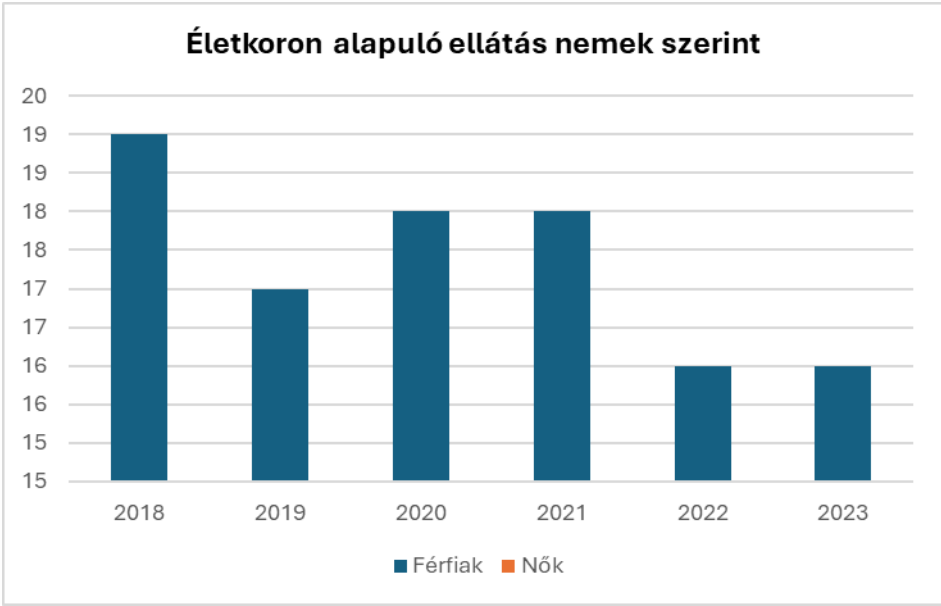
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	216	286	502
2019	210	298	508
2020	204	292	496
2021	210	287	497
2022	213	286	499
2023	211	272	483

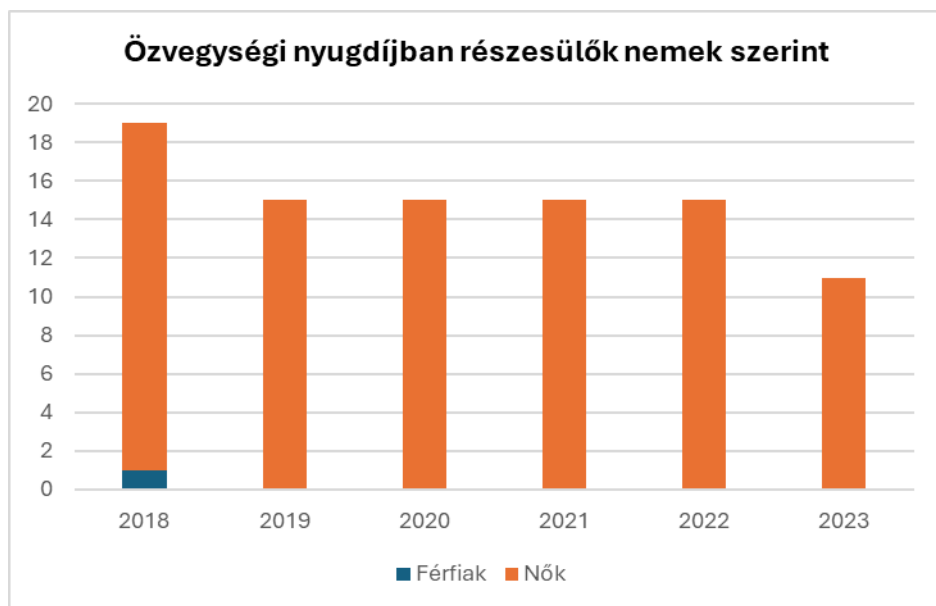
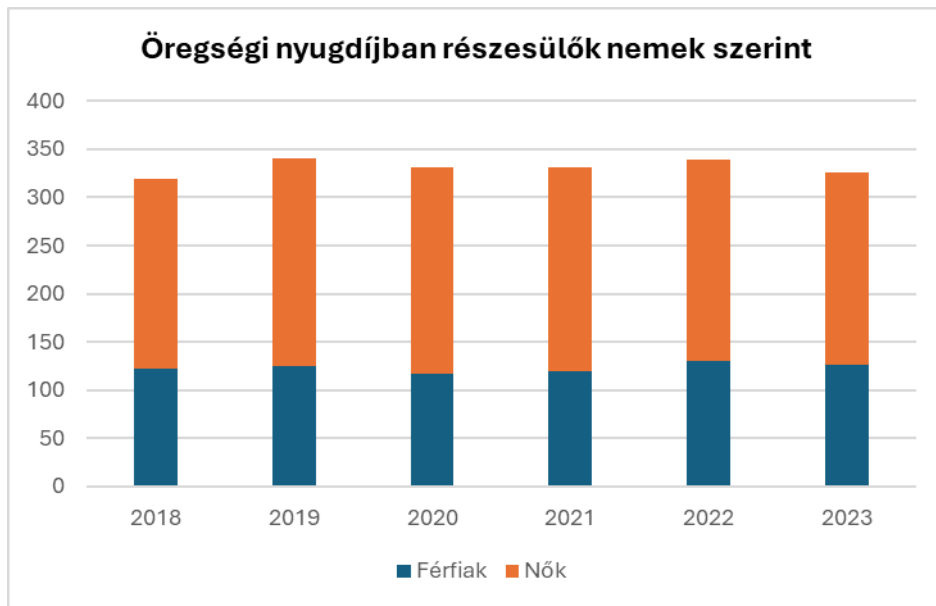
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	19	0	122	197	1	18	0
2019	17	0	125	215	0	15	0
2020	18	0	117	214	0	15	0
2021	18	0	120	211	0	15	0
2022	16	0	130	209	0	15	0
2023	16	0	126	200	0	11	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Tábla:6.2.

Az idősek munkaerő-piaci helyzetét a 3.2.2. fejezetben felhasznált adatok mutatják. Az 55 év feletti munkanélküliek száma az összes regisztrált munkanélküliek kevesebb, mint 10 %-t teszi ki. Sajnos, ők kiszolgáltatottak a munkaerőpiacon, lehetőségük szinte csak a közfoglalkoztatásban van.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre való tekintettel, illetve ha az egészségügyi állapotuk engedi, szívesen vállalnának jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre azonban jelenleg minimális az esélyük a munkaerőpiac beszűkülése miatt.

Az állam által bevezetett munkahelyvédelmi program ezen korosztály munkanélküliségi problémáinak enyhítését szolgálja. Ennek értelmében az 55 év feletti munkavállaló után a munkáltató 50%-os társadalombiztosítási kedvezményben részesül.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	27	16	20	17	19	27
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	2	1	1	3
	%	3,70%	18,75%	10,00%	5,88%	5,26%	11,11%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	2	2	3	2
	%	3,70%	0,00%	10,00%	11,76%	15,79%	7,41%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	0	1	0	0	3
	%	3,70%	0,00%	5,00%	0,00%	0,00%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	3	2	1	1	3
	%	22,22%	18,75%	10,00%	5,88%	5,26%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	6	4	8	8	5
	%	29,63%	37,50%	20,00%	47,06%	42,11%	18,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny időskort a településen nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemzi.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A hátrányos megkülönböztetésről nincs adat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

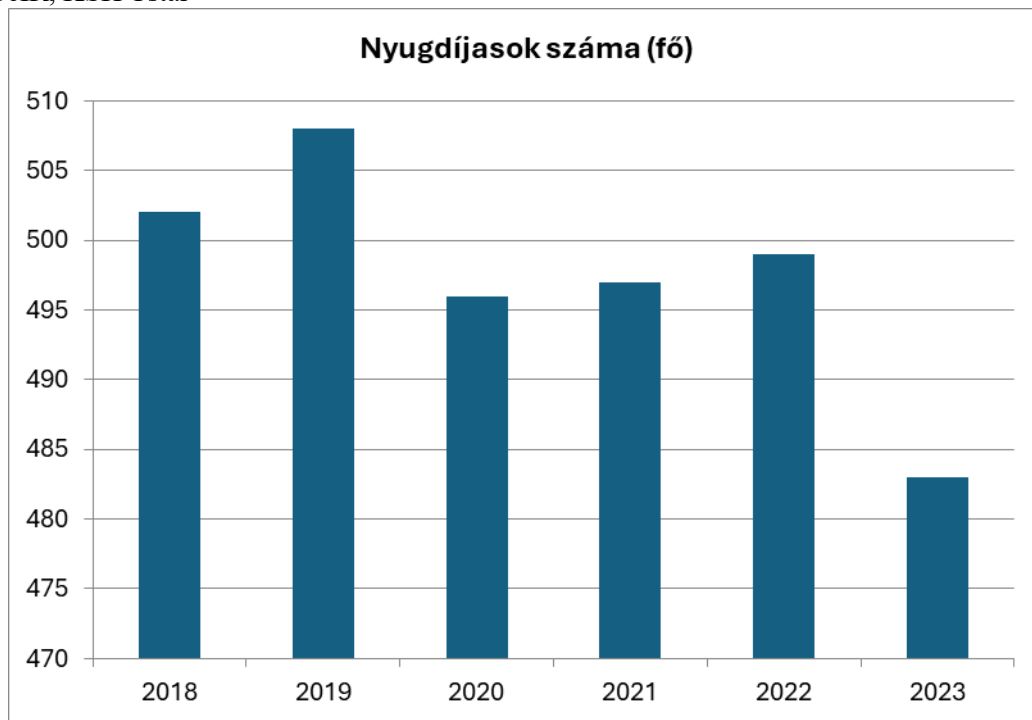
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Tábla: 6.3.1.;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meggyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas

2018	216	286	502
2019	210	298	508
2020	204	292	496
2021	210	287	497
2022	213	286	499
2023	211	272	483

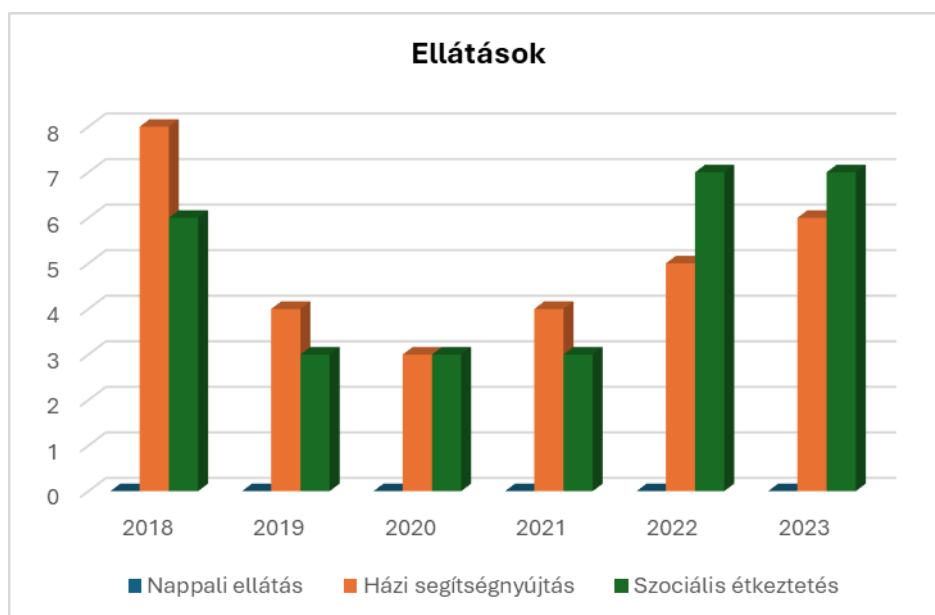
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	303	0	8	6
2019	331	0	4	3
2020	329	0	3	3
2021	341	0	4	3
2022	355	0	5	7
2023	336	0	6	7

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az egyesület aktív életet él, a nyugdíjasok rendszeresen összejönnek, egészségügyi, közbiztonsági előadásokat hallgatnak.

c) idők informatikai jártassága;

Az idők informatikai jártasságáról nem készült felmérés

d) a generációk közötti programok.

Rendszeres az óvodások és általános iskolai tanulók előadása az öregek otthonába.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak körében jelentős a tanulási, művelődési, kulturális, turisztikai ismeretszerzési igény, van affinitásuk a környezet-, a természet védelmére, óvására és ápolására. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idők hónapja programsorozatot, támogatja a nyugdíjasokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bűnelkövetők számára a leginkább veszélyeztetett korosztály.	Fokozott járőrszolgálat, polgárőrség különös figyelme, veszély esetén riaszthatóság, elérhetőség.
Elmagányosodás.	Programok szervezése, generációk közötti interakciók kialakítása, kortársakkal klubélet fejlesztése.
Az egyedülálló idős emberek gyakran szorulnak segítségre.	Adatgyűjtés, segítség megszervezése akár a házi gondozói szolgálattal, akár a általánosiskolai közösségi feladatvállalásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Országgyűlés - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 26. §-a alapján - megtárgyalta és elfogadta az Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 100/1999. (XII.10.) OGY határozat felülvizsgálata során elkészített, az országgyűlési határozat mellékletét képező, a 2007-2013. évekre vonatkozó Országos Fogyatékosügyi Programot (a továbbiakban: Program).

A Program alapelvei horizontális jellegűek, melyek szem előtt tartása és érvényesítése a program végrehajtásában érdekelt valamennyi partner feladata. A prevenció elvének értelmében a társadalomnak mindent meg kell tennie a fogyatékossgát okozó balesetek és betegségek megelőzése érdekében. A prevenció szellemében a fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy ez a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze. A fogyatékos személyek társadalmi integrációjának esélyét, illetve életminőségét elsősorban a család általános társadalmi helyzete határozza meg. Kiemelt fontosságú, hogy a fogyatékos gyermek nevelése, gondozása és ápolása, valamint a fogyatékos felnőtt támogatása mellett a szülőknek, más családtagoknak marad-e lehetősége munkavállalásra.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása- az egyének önmagukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl- az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatnak a feladata.”- Szt. 2. §. Ezt a feladatot a Szociális Szolgáltató és Információs Központ látja el.

A város mikrotérségének intézménye, amely felelős gazdája az illetékességi területen felmerülő gondozási igények kielégítésének. Fontos feladata az esélyegyenlőtlenségek mérséklése, az ebből adódó feszültségek (marginalizálódás, kirekesztettség) csökkentése, önálló boldogulási lehetőségek javítása, a társadalom periferiájára történő kisodródásnak a megakadályozása.

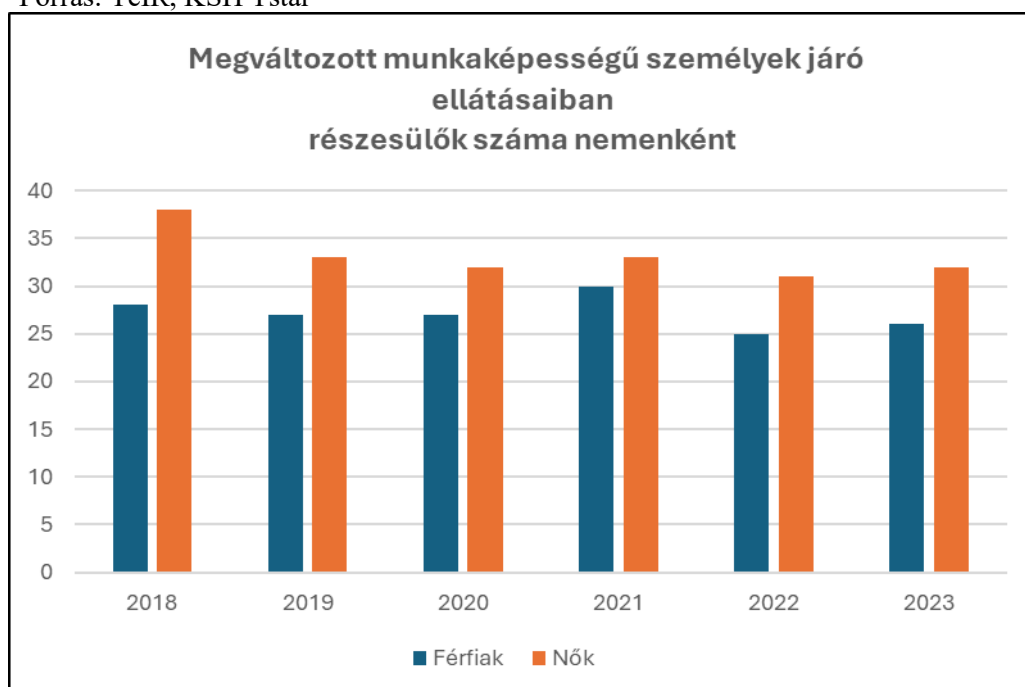
A Szociális Szolgáltató és Információs Központ szakmai, szervezeti és gazdasági integrációt valósít meg, amely biztosítja:

- Az olyan intézményi struktúrát, amelyik differenciált, egyéni szükségleteket és igényeket figyelembe véve, azonnal rugalmasan reagáló intézményeket működtet a szolgáltatást igénybe vevők igényeinek megfelelően.
- A különböző ellátási formák között a közös érdekek, közös célok elfogadása és a partneri együttműködés a források hatékonyabb felhasználásához vezetnek.
- A közös érdekeltségen alapuló menedzsment által a szolgáltatást igénybevevők kerülnek az ellátás középpontjába, ezáltal elkerülhetők az átfedések, az esetleges hiányok az ellátórendszerben. Mindez hozzájárul a városlakók életminőségének pozitív irányú változásához.
- A szakmák együttműködési elvének javítása: egymással dolgozzunk és ne egymás ellen. Komplex kommunikáció, közös érdekeltségek útkeresése, szakmai megújulás annak érdekében, hogy minden ellátásra szoruló az igényeinek megfelelő, egyénre szóló komplex ellátásban részesülhessen.
- Azonos szakmai normák alapján részesüljön az ellátott szolgáltatásban, a kompetenciák, hatás és feladatkörök, együttműködési pontok rögzítése munkakörönként, ugyanakkor az eltérő feladatokat végző szakemberek tevékenységének az összehangolása.
- Az intézmény által biztosított a rendszeres szakmai, gazdasági megbeszélés, közös esetmegbeszélés, szupervízió külső szakértővel.
- Fontos a dolgozók folyamatos motiválása, állandó odafigyelés, eredmények értékelése, a kudarcok okainak feltárása, a munkahelyhez való kötődés, a kollegális kapcsolatok erősítése. Ugyanakkor az integráció biztosítja az állandó folyamatos tanulás, a többirányú szakképesítés és gyakorlat megszerzésének lehetőségét, biztonságot nyújt a „kiegész” ellen, a humán erőforrás rugalmasan átcsoportosítható.

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	28	38	66
2019	27	33	60
2020	27	32	59
2021	30	33	63
2022	25	31	56
2023	26	32	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális ellátásban részesülők száma 2017 után csökken. Az elmúlt években számuk csökkent ugyan a megváltozott munkaképességűeknek száma, azonban még mindig magas.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számáról nincs adat. Ellátásuk a Szociális Szolgáltató és Információs Központban történik.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Körmenői Szociális Szolgáltató és Információs Központban tanácsadáshoz nyújt segítséget a megváltozott munkaképességű kliensek munkakeresésében.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása területén hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk, információnk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Csákánydoroszló Község nincs tudomásunk, információnk az ilyen jellegű szolgáltatásról.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A nappali ellátást biztosító intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek

Az ellátást igénybe vevők számára szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön. Rendelkezik közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására alkalmas helyiségekkel.

Nappali ellátást nyújtó intézmény szolgáltatásai különösen: igény szerint meleg ételbiztosítása, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, szakellátásokhoz való hozzájutás elősegítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, munkavégzés lehetőségének szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

A fogyatékosok nappali intézménye a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint szervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

Emelt szintű családi pótlékban részesül 23 fő, fogyatékosági támogatásban részesül 10 fő, rokkant járadékban részesül 21 fő, árva ellátásban részesülő 5 fő, rokkant nyugdíjban részesülő 8 fő.

Szociális alapellátás:

- a. étkeztetést
- b. házi segítségnyújtást- Körmend és kistérsége
- c. jelzőrendszeres házi segítségnyújtást- Körmend és kistérsége
- d. családsegítést- Körmend és kistérsége- 13 település
- e. gyermekjóléti szolgáltatás- Körmend és kistérsége- 13 település
- f. támogató szolgáltatás- Körmend és kistérsége
- g. közösségi pszichiátriai ellátást- Körmend
- h. nappali ellátás:
 - 1.) Idősek Klubja- Körmend
 - 2.) Fogyatékosok Nappali Intézményét- Körmend és kistérsége
 - 3.) Szenvedélybetegek Nappali Intézményét- Körmend és kistérsége

Szakosított ellátási forma:

Idősek gondozóháza, mint átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátási formák működtetése a Szociális Szolgáltató és Információs Központ vezetője feladat és hatáskörébe tartozik. Az ellátások igénybevétele írásbeli kérelem alapján történik, melyet a Szociális Szolgáltató és Információs Központ vezetőjéhez kell benyújtani.

A Fogyatékosok Nappali Intézménye, mint szolgáltatás célja, feladata

A Szociális Szolgáltató és Információs Központ Fogyatékosok Nappali Intézménye Körmenen pályázati program keretében valósult meg, 2004. május 24. óta működik Körmen város területén kezdetben 24 fő, 2010. május 1. óta 54 fő fogyatékkal élő személy ellátására.

2009. évben sikeres pályázati program keretében indult el újabb 30 férőhelyet biztosító nappali intézményi részleg kialakítása Körmen város és kistérsége területén /25 településen, köztük Csákánydoroszló/ élő fogyatékos személyek ellátása céljából.

A nappali ellátást biztosító intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek

Az ellátást igénybe vevők számára szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön. Rendelkezik közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, elfogyasztására alkalmas helyiségekkel.

Nappali ellátást nyújtó intézmény szolgáltatásai különösen: igény szerint meleg étel biztosítása, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, szakellátásokhoz való hozzájutás elősegítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, munkavégzés lehetőségének szervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

A fogyatékosok nappali intézménye a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint szervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

A településen az intézmények részben akadálymentesítettek, a Polgármesteri Hivatal épülete komplex akadálymentesített épület.

A pályázatok keretében megvalósult új épületek szintén akadálymentesítettek.

A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított.

Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént.

Az önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények és közterületek járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során folyamatosan gondoskodunk az akadálymentesség biztosításáról.

Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítés. A településfejlesztési tervekben általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

Az önkormányzat rendelkezik saját honlappal, amely szintén akadálymentes.

Az ellátást igénybevevők szállítása a kistérségből az intézmény tulajdonában lévő mikrobusz gépkocsijával oldható meg, melyet a Támogató Szolgálat működtet. A kísérést a nappali intézmény munkacsoportjának munkatársai biztosítják.

Fogyatékosok Nappali Intézményében a mindennapi tevékenység része, hogy az „egyenlő esélyű hozzáférés elve” alapján a rehabilitációs foglalkoztatás aktív résztvevői, a társadalom cselekvőbb, önállóbb tagjaivá válnak. A kirekesztettség hatását csökkentik olyan külső szabadidős programok, amelyek segítenek a negatív társadalmi attitűd felszámolásában.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Dr. Batthyány-Strattmann László Kórház is, amelyben mind fekvőbeteg ellátás, mind pedig járó beteg ellátás folyik.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem 100%-os.

munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincs ilyen irányú adatunk.

- c) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák állapotának javítása, felújítása a lehetőségekhez mérten folyamatos, mint önkormányzati feladat. Azonban a járdák néhol javításra szorulnak az akadálymentesítés szempontjából.

- d) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézménye van a településen.

- e) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs adat a előnyben részesítés hátránykompenzáló juttatásokról

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem 100%-os. A pályázati lehetőségeket kihasználva az önkormányzat tulajdonában lévő épületek teljes körű akadálymentesítést meg kell oldani.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Község és a Szociális Szolgáltató sport és kulturális rendezvényekkel próbálja fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukat. Emelet nemzetközi sport versenyeken való részvétel is jellemző a fogyatékossgal élők számára.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása, munkalehetőség biztosítása.
A fogyatékkal élők életkörülményei többnyire nehezek	Hozzáférést biztosítani a különböző ellátási formákhoz.
Középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A középületek, közterületek, közszolgáltatások akadálymentességének nem kielégítő volta.	Az akadálymentesített középületek, közterületek számának növelése. Fel kell mérni, hogy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítése milyen további fejlesztéseket igényel (fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés).

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A településünkön működő aktív civil szervezetek, formális és informális csoportok mindegyike elkötelezett abban, hogy az esélyegyenlőségi szempontból kiemelt csoportokat különböző mértékben támogassák. Programjaikat, eseményeiket igyekeznek úgy megszervezni, hogy biztosítsák a hozzáférést a hátrányos helyzetű egyéneknek is.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

önkéntesek számáról nincs adatunk

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Kistérségi Társulás döntése alapján alapszolgáltatást nyújt a társulás keretén belüli települések ellátásokban.

Önkormányzat támogatja a településen élő vagy tanuló hátrányos helyzetű személyek tehetségének kibontakozását.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) alapján a települési önkormányzatoknak, így Csákánydoroszló Község Önkormányzatának a közfeladat ellátásában korábban betöltött szerepe jelentősen átalakult.

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Csákánydoroszló Község és vonzáskörzete területén fogyatékkal élő magyar felnőtt, fiatalok és kiskorú állampolgárok támogatása, alapvetően szociális, egészségmegőrzés és kulturális céllal.

- e) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzatnak a for-profit szereplők részvételéről nincs tudomása.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a település szakterületeken dolgozó szakemberei.

A helyzetelemzés az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, az intézkedések kidolgozására koncentrált.

A HEP-et Csákánydoroszló Község honlapján, a www.csakanydoroszló.hu oldalon közzétesszük, így a lakosság is véleményt mondhat, valamint így biztosítjuk az esélyegyenlőségi folyamatok, intézkedések megismerését, megvalósítását és monitoringját.

Csákánydoroszló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilvános testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

*Körmendi Szociális Szolgáltató és Információs Központ
Vas Megyei Kormányhivatal Körmendi Járáshivatala*

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Csákánydoroszló Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja a lakosság, valamint az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett önkormányzat illetve egyéb állami vagy önkormányzati intézmények, civil szervezetek, egyházak számára elérhető Csákánydoroszló Község honlapján, a www.csakanydoroszló.hu oldalon közzétesszük.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Csákánydoroszló Község honlapján, a www.csakanydoroszló.hu oldalon közzétesszük

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, a Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások elérhetősége érdekében.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	Hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzete.	Képzési programokhoz juttatás az elhelyezkedés esélyének növelés érdekében.
	Az eladósodás felbukkanása	Figyelem felhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségeiről az önkormányzatnál. Figyelem felhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, családi széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetés.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	Drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési	Szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működtetése,

	<p>szabálytalanságok</p> <p>Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb) megjelenése óvodában, iskolában.</p> <p>Érzelmi és testi bántalmazások előfordulása</p> <p>Késő estig, éjszaka felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen</p> <p>Rendszeres étkezéshez jutás</p>	<p>felvilágosítás a helyi rendőrséggel és ifjúsági referenssel közösen.</p> <p>Óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértéssel, neveléssel.</p> <p>Adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák, stb.).</p> <p>Hatékony jelzőrendszer, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti-, Családsegítő Szolgálat, Gyámhivatal).</p> <p>Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése együtt a helyi rendőrséggel, bevonva a szórakozóhelyek tulajdonosait is a biztonságos szórakozás megteremtése érdekében.</p> <p>Rászorultak étkezési támogatása.</p>
Idősek	<p>Bűnelkövetők számára a leginkább veszélyeztetett korosztály.</p> <p>Elmagányosodás.</p> <p>Az egyedülálló idős emberek gyakran szorulnak segítségre.</p>	<p>Fokozott járőrszolgálat, polgárőrség különös figyelme, veszély esetén riaszthatóság, elérhetőség.</p> <p>Programok szervezése, generációk közötti interakciók kialakítása, kortársakkal klubélet fejlesztése.</p> <p>Adatgyűjtés, segítség megszervezése akár a házi gondozói szolgálattal, akár a középiskolások közösségi feladatvállalásával.</p>
Nők	<p>Munkanélküliség</p> <p>Eltitkolt családon belüli erőszak</p> <p>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében az elszegényedés kockázata</p>	<p>Képzési programokhoz juttatás az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.</p> <p>Közfoglalkoztatásba történő bevonás.</p> <p>Felvilágosítás, hogy hová fordulhat az érintett segítségért. (Családsegítő, Rendőrség, ingyenesen hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele)</p> <p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása és közzé tétele.</p> <p>Időszakos gyűjtések szervezése a rászorulókról részére karitatív tevékenységet ellátó szervezetekkel.</p>
Fogyatékkal élők	<p>Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása</p>	<p>A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása, munkalehetőség biztosítása.</p>

	<p>A fogyatékkal élők életkörülményei többnyire nehezek</p> <p>Középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott</p>	<p>Hozzáférést biztosítani a különböző ellátási formákhoz.</p> <p>Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program</p>
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák közül minél többen válnak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

Fontos számunkra, hogy Csákánydoroszló továbbra se tartozzon a mélyszegénység élők által sújtott települések közé.

Kiemelt területnek tartjuk, hogy a gyerekek nevelését, oktatását, ezért olyan iskolákra van szükség, amelyek elvégzésével fiataljaink tisztességes munkát kaphatnak.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök megbecsülése és biztonságának erősítése.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését az egyenlő esélyek érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők személyek esélyegyenlőségének megteremtésében

Csákánydoroszló Község Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet kialakításával és működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez, lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, szolidaritást,
- Kiemelt figyelmet, ha kell, pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük irányításának lehetősége javul.

Cél, hogy olyan állapot jöjjön létre, amely fenntartható települést hoz létre, és a felnövekvő generáció helyben tartása, településünkön való fejlődése megvalósuljon.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők és a fogyatékkal élő embereknek egyenlő optimális életkörülményeket tudjunk biztosítani, és azt hosszú távon fenn is tudjuk tartani.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet elemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Helyi közlekedési viszonyok és	élhető, biztonságos közszéki környezet kialakítás	Csákánydoroszló Községi Stratégiai Programjai	biztonságos közszéki környezet kialakítás	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági	A projekt célja Csákánydoroszló Közséd	Csákánydoroszló Közséd Önkormányzata	2026.12.31	lakósági fórumok	önérő, személyi és tárgyi feltételek megteremtése	A felelős szervek és az időstársadalom együttműködésével fenntartható	nem releváns

	feltételeinek javítása	át és annak korszerűsítése		át	Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Nemzeti Program (2015-2025)	belterületén a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő közlekedési fejlesztési intézkedés megvalósítása, mely elősegíti az élhető, biztonságos közszégi környezet kialakítását.						
2												
3												
...												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Helyi foglalkoztatás erősítése	Tartós munkanélküliség	Az elsődleges munkaerőpiacra történő visszavezetés	Csákánydoroszló Községi Stratégiai Programjai	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Képzési programok bevezetése,	Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes kirendeltsége, helyi vállalkozások, Önkormányzat	2026.12.31.”	Foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való megmaradás	őnerő, személyi és tárgyi feltételek megteremtése	Állami foglalkoztatási szervvel kötött hatósági szerződés fenntartható	nem releváns

2	Adósságcsapda elkerülése, tájékoztatás	Az eladósodás felbukkanása	Eladósodás megállítása	Csákányd oroszló Községi Programjai	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Életvezetési tanácsok, öntevékenységre nevelés, tájékoztatás	Szociális Szolgáltató és Információs Központ, Munkáltatók, Önkormányzat	2026. 04. 30.	csökken az adósságukat újraképzők száma	személyi feltételek	Csak az érintettekkel tartható fent	nem releváns
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Csellengők	Céltalanság, érdektelenség	Tartalmas szabadidő programok, az oktatási intézményekben befogadó és elfogadó légkör	Csákányd oroszló Községi Programja 2019-2023	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	gyermek és ifjúsági közösségfejlesztés	Oktatási és nevelési intézmények, kulturális intézmények, civil szervezetek	2026. 12. 31.	Az igazolatlan hiányzások számának csökkenése, gyermek és ifjúsági programok	személyi és tárgyi eszközök	Fenntartható	nem releváns
2												
3												
...												
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Képzési programok kibővítése	A GYED-ről, GYES-ről visszatérő nők számára nehéz az elhelyezkedés.	Gyermekek nappali ellátását biztosító intézmények működtetése, átképzések, komplett képzési programok szervezése.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	igényfelmérések és a felmerült igények kielégítése	Szociális Szolgáltató és Információs Központ, önkormányzat	2026.12. 31.	személyi és tárgyi feltételek	munkát vállalkozók száma, képzésben résztvevők száma, nappali ellátást biztosító intézményekben elhelyezett gyermekek száma	A felelős szervek és az időtársadalom együttműködésével fenntartható	nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egyedül élők segítése	Elmagány osodás, elszigetel ődés, az önellátás problémái	ellátószolgá lat működtetése , idősek nappali ellátása	Csákányd oroszló Község Önkormá nyzata Képviselő -testülete az Önkormá nyzat által biztosított települési támogatás ról és más szociális jellegű ellátásokr ól, személye s gondosko dást nyújtó ellátásokr ó	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	igényfelmér ések és a felmerült igények kielégítése	Szociális Szolgáltató és Információs Központ, önkormányzat	2025.05. 31.	lakósági fórumok	személyi és tárgyi feltételek	A felelős szervek és az időstársadalom együttműködésével fenntartható	nem releváns
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Akadálym entesítés	hiányos akadálym entesítés	folyamatos, teljes akadályment esítés	Csákányd oroszló Község Programj a 2019-	Országos Fogyatékos ságügyi Program (2015-2025)	fizikai és infokommun ikációs akadályok megszünteté se	Vállalkozások, Intézmények, civil szervezetek, Önkormányzat	2025. 12. 31.	akadálymente sített létesítmények száma	Pályázati források kihasználása, önerő	A lehetőségek kihasználásával fenntartható	nem releváns

				2023								

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

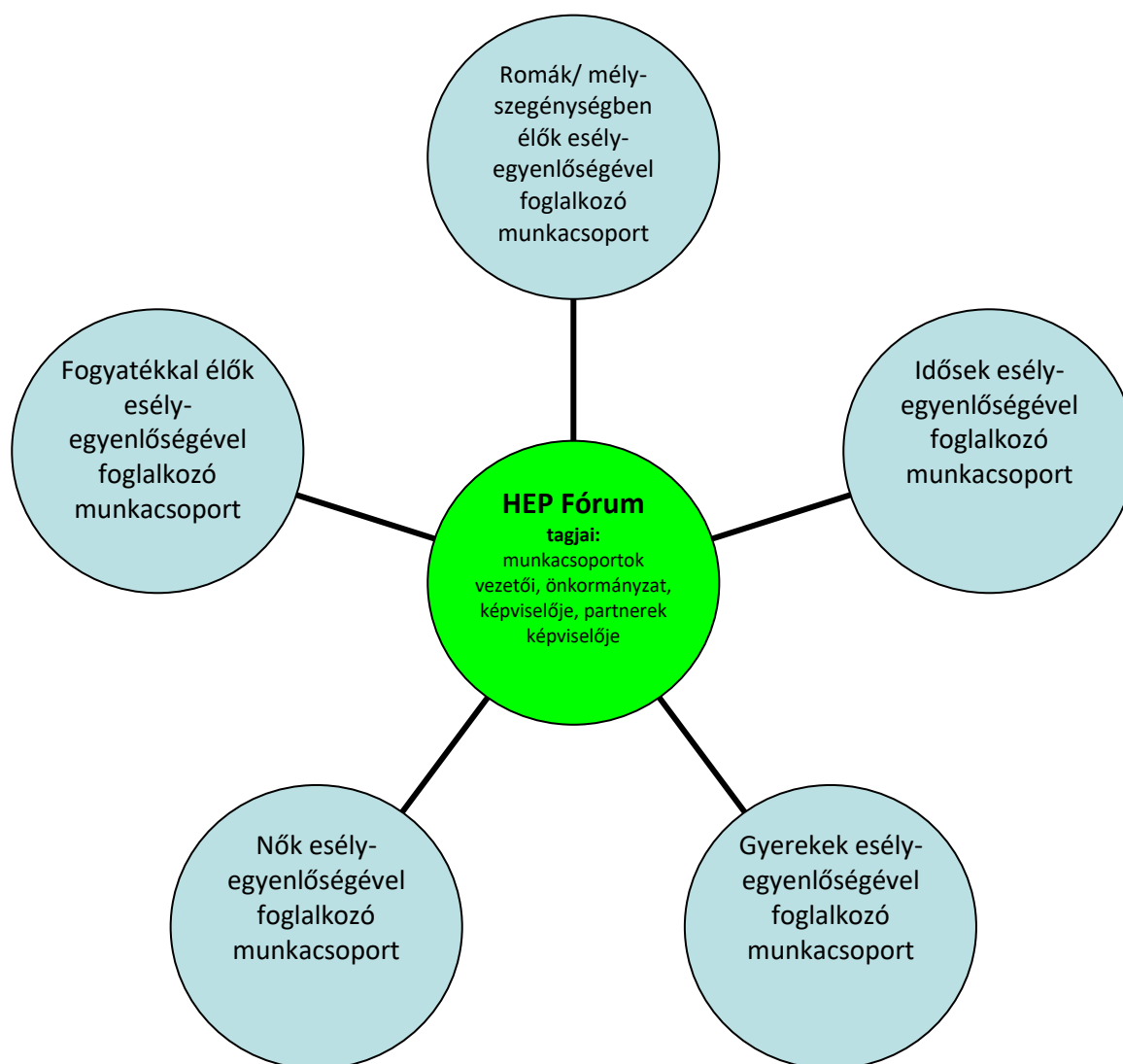
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térsgégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térsgégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csákánydoroszló Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Csákánydoroszló Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 2/2025.(I.27.) számú határozatával elfogadta.

Csákánydoroszló , 2025. január 28.

Musits József
Polgármester

A Csákánydoroszlói Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Csákánydoroszló , 2025. január 28.

Harangvirág Óvoda és Mini Bölcsőde
Géryné Bálint Ágota Főigazgató